SPPMD
Advancing the Justice for Children

ИНДИКАТОРИ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА СОСТОЈБАТА СО ДЕЦАТА ЖРТВИ НА НАСИЛСТВО

Пртоектот е финансиран од Европската Унија

ИНДИКАТОРИ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА СОСТОЈБАТА СО ДЕЦАТА ЖРТВИ НА НАСИЛСТВО

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАБОТИ

Индикатор бр. 1: Деца жртви на насилство	
Дефиниција	- Дете жртва е секое дете на возраст до 18 години кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на правата и интересите како последица на сторено дејствие со закон предвидено како кривично дело. *(Закон за правда за децата чл.19 ст.7);* - Сите форми на насилство, злоупотреба и занемарување на децата, кои потенцијално го загрозуваат или го нарушуваат физичкиот, психичкиот и моралниот интегритет на личноста на детето, претставуваат повреда на основните права на детето содржани во Конвенцијата на Обединетите нации за правата на детето, а тоа претставува правото на живот, опстанок и развој.Со меѓународните договори Република Македонија се обврзува да ги преземе мерките за спречување и да обезбеди заштита на детето од сите облици на насилство во семејството,во институциите и во пошироката средина. *(Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца).*
Броител/именител	Вкупен број на деца жртви на насилство евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на сите видови насилство евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број и процент на деца жртви на сите видови насилство за прв пат евидентирани во ЦСР во тековната година во однос на 100.000 детска популација во РМ; - број и процент на деца жртви на сите видови насилство евидентирани во ЦСР во претходната година, а со нив се работи и во тековната година, во однос на 100.000 детска популација во РМ; - следење и компарирање на состојбата со децата жртви на насилство на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата жртви на

	занемарување; - можност за споредба со други држави. **/ напомена, на популација од 100.000 деца како меѓународно прифатена категорија /**
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето; - Факултативен протокол кон Конвенција за правата на детето кој се однесува на продажба на деца, детска проституција и детска порнографија кон Ковенцијата за првата на детето.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата; - Закон за семејство; - Закон за социјална заштита; - Закон за заштита на децата; -Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца; - Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примена на мерки на помош и заштита на деца и малолетнициво ризик; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви на насилство кои добиле услуга во ЦСР во РМ во период на една година, новоевидентирани и евидентирани во претходната, но добиле услуга во тековната година.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: Центри за социјална работа во РМ. Како извор на информации може да се користи Регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик и електронската база за податоци – Лирикус.
Расчленети податоци	Пол, возраст и вид на насилство.

Индикатор бр. 2: Деца жртви на занемарување евидентирани во центар за социјална работа	
Дефиниција	- Занемарувањето ги вклучува подеднакво изолираните случаи, како и континуираните пропусти на родителот/ старателот да обезбеди услови за соодветен развој и благосостојба на детето – кога родителот е во состојба тоа да го стори – во една или повеќе од следниве области: • здравствена заштита; • образование; • емоционален развој; • исхрана; • засолниште и безбедни животни услови. *(Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца);* - Како злоупотреба или грубо занемарување на родителските должности во смисла на ставот 1 од овој член, ќе се смета ако родителот: - спроведува физичко или емоционално насилство над детето; -полово го искористува детето; - го присилува детето на работа која не одговара на неговата возраст; - му дозволува употреба на алкохол, дрога или други психотропни; супстанции; - го наведува детето на питачење или го користи детето за питачење, - го наведува детето на општествено неприфатливи поведенија; - го напуштил детето и подолго од три месеца не се грижи за детето и - ако на кој било друг начин грубо ги крши правата на детето. (*Закон за семејство чл.90);* - Родителите имаат право и должност да ги издржуваат своите малолетни деца, да се грижат за нивниот живот и за нивното здравје, да ги подготвуваат за самостоен живот и работа, да се грижат за нивното воспитание, школување и стручно оспособување. Детето има право да биде издржувано од своите

	родители, да биде згрижено, да биде заштитен неговиот живот и здравје, да биде оспособено за самостоен живот и работа, да му се обезбедат оптимални услови за негово воспитување, школување и стручно оспособување, зависно од условите на семејството. Малолетните деца имаат право да живеат со своите родители. (*Закон за семејство чл.45-47);* - Родител, посвоител, старател или друго лице кое со грубо запоставување на својата должност за грижа и воспитување ќе го запушти дете или ќе го малтретира, ќе се казни со затвор од една до десет години. *(Кривичен законик чл.201)*
Броител/именител	Вкупен број на деца жртви на занемарување евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на занемарување евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број и процентот на деца жртви на занемарување евидентирани во ЦСР и во однос на 100.000 детска популација во РМ; - процентуално одредување на деца жртви на занемарување од вкупниот број на евидентирани деца жртви на насилство; - следење и компарирање на состојбата со децата жртви на занемарување на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата жртви на занемарување; - можност за споредба со други држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето; - Факултативен протокол кон Конвенција за правата на детето кој се однесува на продажба на деца, детска проституција и детска порнографија кон Ковенцијата за првата на детето.

Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата; - Закон за семејство; - Закон за социјална заштита; - Закон за заштита на децата; -Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца; - Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примена на мерки на помош и заштита на деца и малолетнициво ризик; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви на занемарување кои добиле услуга во ЦСР во РМ во период на една година. При понатамошна обработка на податоците за мерење на овој индикатор потребно да се добие процент на деца жртви на занемарување на популација од 100.000 деца.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: Центри за социјална работа во РМ. Како извор на информации може да се користи Регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик и електронската база за податоци – Лирикус.
Расчленети податоци	Пол, возраст, социјален ризик, известител на пријавеното занемарување и сторител.

Индикатор бр. 3: Деца жртви на физичка злоупотреба евидентирани во центар за социјална работа	
Дефиниција	- Физичката злоупотреба на деца е дефинирана како намерна употреба на физичка сила против детето, која предизвикува повреда, или пак постои веројатност да му наштети на детското здравје, опстанок, развој или дигнитет. Тоа вклучува: удирање, тепање, клоцање, тресење, касање,давење, попарување, горење, труење и задушување. Многу често, физичкото насилство врз децата во домот, всушност, се врши со предмет за казнување. Најчестата причина за физичка злоупотреба е телесното казнување како дисциплинска мерка во „воспитувањето“ на детето. Во физичка злоупотреба спаѓа и намерно предизвикување симптоми на болест кај детето од страна на родителите, старателите или другите возрасни кои се одговорни за детето (т.н. Minchausen sindrom by proxy, синдром на Минхаузен од близок). *(Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца);* - Како злоупотреба или грубо занемарување на родителските должности во смисла на ставот 1 од овој член, ќе се смета ако родителот: - спроведува физичко или емоционално насилство над детето; -полово го искористува детето; - го присилува детето на работа која не одговара на неговата возраст; - му дозволува употреба на алкохол, дрога или други психотропни супстанции; - го наведува детето на питачење или го користи детето за питачењ;, - го наведува детето на општествено неприфатливи поведенија; - го напуштил детето и подолго од три месеца не се грижи за детето и - ако на кој било друг начин грубо ги крши правата на детето. (*Закон за семејство чл.90);* - Дете жртва е секое дете на возраст до 18 години кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална

	загуба или друга повреда или загрозување на правата и интересите како последица на сторено дејствие со закон предвидено како кривично дело. *(Закон за правда за децата, чл.19 ст.7);* - Злоупотребата или пак занемарувањето на детето ги опфаќа сите облици на физичко и/или емоционално злоупотребување, сексуална злоупотреба, немарно постапување со детето, како и економска или пак друг вид експлоатација, што доведува до вистинско или потенцијално нарушување на здравјето на детето, неговиот опстанок/преживување, развојот или достоинството во рамката на односот кој вклучува одговорност, доверба или моќ. *(СЗО, 1999);* - Родител, посвоител, старател или друго лице кое со грубо запоставување на својата должност за грижа и воспитување ќе го запушти дете или ќе го малтретира, ќе се казни со затвор од една до десет години. *(Кривичен законик чл.201)*
Броител/именител	Вкупен број на деца жртви на физичко злоупотребување евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на физичка злоупотреба евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број и процентот на деца жртви на физичка злоупотреба евидентирани во ЦСР и во однос на 100.000 детска популација во РМ; - процентуално одредување на децата жртви на физичко злоупотребување од вкупниот број на евидентирани деца жртви на насилство; - следење и компарирање на состојбата со децата жртви на физичко злоупотребување на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата жртви на физичка злоупотреба; - можност за споредба со други држави.

Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето; - Факултативен протокол кон Конвенција за правата на детето кој се однесува на продажба на деца, детска проституција и детска порнографија кон Ковенцијата за првата на детето; - Општ коментар на обединетите нации бр.12: право на детето да биде сослушано (Он, Ocrc/C/Gc/12, 20 јули 2009 година); - Заштита на сведоците и жртвите - eko sos упатства – резолуција 2004/27 - упатства за правосудните прашања кои вклучуваат деца жртви и сведоци на кривични дела.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата; - Закон за семејство; - Закон за социјална заштита; - Закон за заштита на децата; -Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца; - Мултидисциплинарен протокол за постапување со деца на улица во РМ; - Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примена на мерки на помош и заштита на деца и малолетниciво ризик; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви на физичка злоупотреба кои добиле услуга во ЦСР во РМ во период на една година.При понатамошна обработка на податоците за мерење на овој индикатор потребно да се добие процент на деца жртви на насилство на популација од 100.000 деца.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: Центри за социјална работа во РМ. Како извор на информации може да се користи Регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик и електронската база за податоци – Лирикус.
Расчленети податоци	Пол, возраст, социјален ризик, известител на пријавената злоупотреба и сторител.

<table>
<tr><th colspan="2">Индикатор бр. 4: Деца жртви на емоционална злоупотреба евидентирани во центар за социјална работа</th></tr>
<tr><td>Дефиниција</td><td>- Емоционалната или психолошката злоупотреба ги вклучува подеднакво изолираните случаи, како и континуираните неуспеси на родителот/старателот, со тек на време, да обезбеди опкружување соодветно на развојот на детето и негова поддршка. Сите дејства што можат да се подведат под оваа категорија носат висока веројатност за наштетување на физичкото или менталното здравје на детето или, пак, на неговиот физички, ментален, духовен, морален или социјален развој. Злоупотребата од овој вид вклучува: отфрлување, деградација, обвинување, заканување, заплашување, тероризирање, изолирање, корумпирање, дискриминирање или потсмевање; експлоатација и други нефизички форми на одбивање или непријателско постапување и недавање емоционални одговори.

(Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца);

- Како злоупотреба или грубо занемарување на родителските должности во смисла на ставот 1 од овој член, ќе се смета ако родителот:
- спроведува физичко или емоционално насилство над детето;
- полово го искористува детето;
- го присилува детето на работа која не одговара на неговата возраст;
- му дозволува употреба на алкохол, дрога или други психотропни супстанции;
- го наведува детето на питачење или го користи детето за питачење;
- го наведува детето на општествено неприфатливи поведенија;
- го напуштил детето и подолго од три месеца не се грижи за детето и
- ако на кој било друг начин грубо ги крши правата на детето.

(Закон за семејство чл.90);
- Дете жртва е секое дете на возраст до 18 години кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална</td></tr>
</table>

	загуба или друга повреда или загрозување на правата и интересите како последица на сторено дејствие со закон предвидено како кривично дело. *(Закон за правда за децата, чл.19 ст.7);* - Злоупотребата или пак занемарувањето на детето ги опфаќа сите облици на физичко и/или емоционално злоупотребување, сексуална злоупотреба, немарно постапување со детето, како и економска или пак друг вид експлоатација, што доведува до вистинско или потенцијално нарушување на здравјето на детето, неговиот опстанок/преживување, развојот или достоинството во рамката на односот кој вклучува одговорност, доверба или моќ. *(СЗО, 1999);* - *(Конвенција за правата на детето)*
Броител/именител	Вкупен број на деца жртви на емоционална злоупотребува евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на емоционална злоупотреба евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број и процентот на деца жртви на емоцонална злоупотреба евидентирани во ЦСР и во однос на 100.000 детска популација во РМ; - процентуално одредување на децата жртви на емоционална злоупотребува од вкупниот број на евидентирани деца жртви на насилство; - следење и компарирање на состојбата со децата жртви на емоционална злоупотребува на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата жртви на злоупотреба; - можност за споредба со други држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето; - Факултативен протокол кон Конвенција за правата на детето кој се однесува на продажба на деца, детска проституција и детска порнографија кон Ковенцијата за првата на детето.
Применливи	- Закон за правда за децата;

национални стандарди	- Закон за семејство; - Закон за социјална заштита; - Закон за заштита на децата; - Мултидисциплинарен протокол за постапување со деца на улица на РМ; -Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца; - Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примена на мерки на помош и заштита на деца и малолетнициво ризик; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви на емоционална злоупотреба кои добиле услуга во ЦСР во РМ во период на една година. При понатамошна обработка на податоците за мерење на овој индикатор потребно да се добие процент на деца жртви на емоционална злоупотреба на популација од 100.000 деца.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: Центри за социјална работа во РМ. Како извор на информации може да се користи Регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик и електронската база за податоци – Лирикус.
Расчленети податоци	Пол, возраст, социјален ризик, известител на пријавената злоупотреба и сторител.

Индикатор бр. 5: Деца жртви на сексуална злоупотреба евидентирани во центар за социјална работа	
Дефиниција	- Злоупотребата или пак занемарувањето на детето ги опфаќа сите облици на физичко и/или емоционално злоупотребување, сексуална злоупотреба, немарно постапување со детето, како и економска или пак друг вид експлоатација, што доведува до вистинско или потенцијално нарушување на здравјето на детето, неговиот опстанок/преживување, развојот или достоинството во рамката на односот кој вклучува одговорност, доверба или моќ. *(СЗО, 1999);* - „Злоупотреба“ значи активно повредување на детето, или депривирање на детето од емоции и прифаќање а „занемарување“ значи пропуст да се преземе грижа за детето. *(Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца);* - Под сексуална злоупотреба на дете се подразбира вклучување на детето во сексуална активност која тоа не ја разбира, со која не согласува или за која не е развојно психофизички дораснато или пак вклучување на детето во активност која се коси со општоприфатените социјални забрани на општеството; - Под сексуално злоставување се подразбираат повеќе различни дејства: наведување на детето за учество во сексуални активности (контактни дејства: сексуален однос, сексуално дразнење и допирање итн.; неконтактни дејства: изложување на детското тело на погледи, егзибиционизам, воајеризам итн.), присилување на детето на сексуални активности за кои не е согласно (вклучително и силување, сексуално понижување итн.),сексуална експлоатација (проституција, детска порнографија итн.), наведување на читање порнографска литература итн. *(Мултидисциплинарен протокол за постапување со деца на улица на РМ);* - Сексуална злоупотреба на детето е: преземање сексуални активности со дете кое, според релевантните одредби на националното право, не ја достигнало правно утврдената возраст за сексуални активности; преземање на сексуални активности со

	дете кога: се користи присила, сила или закани; или злоупотреба се врши од позиција на доверба, авторитет или влијание над детето, вклучително во рамките на семејството; или злоупотреба се врши во особено ранлива состојба на детето, посебно заради ментална или физичка заостанатост или ситуација на зависност. (*Конвенција на Совет на Европа за заштита на деца од сексуална експлоатација и сексуална злоупотреба од чл.1 до чл23).*
Броител/именител	Број на деца жртви на сексуална злоупотреба евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на сексуална злоупотреба евидентирани во ЦСР во период од една година на популација од 100.000 деца.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број и процент на деца жртви на сексуална злоупотреба евидентирани во ЦСР во однос на 100.000 детска популација во РМ; - споредба со бројот на деца жртви на сексуална злоупотреба евидентирани во МВР и причини за евентуални отстапувања во податоците; - процентуално одредување на децата жртви на сексуална злоупотреба од вкупниот број на евидентирани деца жртви на насилство; - компарирање на состојбата со деца жртви на сексуална злоупотреба на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата; - можност за споредба со други држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата на Советот на Европа за заштита на деца од сексуална експлотација и сексуална злоупотреба; - Конвенцијата за правата на детето; - Факултативниот протокол кон Конвенцијата за правата на детето кој се однесува на продажба на деца, детска проституција и детска порнографија кон Ковенцијата за првата на детето; - Дополнителен протокол кон конвенцијата за правата на детето за продажба на деца, детска проституција и детска порнографија, 2000 година (стапи на сила на 17 ноември 2003

	година); - Препораката број.Р(91)11 на Комитетот на министри што се однесува на сексуалната експлоатација, порнографијата и проституцијата, и тргувањето со деца и помлади полнолетници; - Препораката Рец (2001)16 за заштита на деца од сексуална експлоатација; - Конвенцијата за сајбер криминалот (ЕТС БР.185), - Рамкованата одлука на Советот на Европската Унија за борба против сексуалната експлоатација на деца и детска порнографија (2004/68/JXA) Р; - Општ коментар на обединетите нации бр.12: право на детето да биде сослушано (Он, Ocrc/C/Gc/12, 20 јули 2009 година); - Заштита на сведоците и жртвите - eko sos упатства – резолуција 2004/27 - упатства за правосудните прашања кои вклучуваат деца жртви и сведоци на кривични дела.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата; - Закон за семејство; - Закон за социјална заштита; -Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца; - Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа со деца жртви на сексуална злоупотреба; - Мултидисциплиниран протокол за постапување со деца наулица на РМ; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примена на мерки на помош и заштита на деца и малолетнициво ризик; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви на сексуална злоупотреба кои добиле услуга во ЦСР во РМ во период на една година. При понатамошна обработка на податоците за мерење на овој индикатор потребно да се добие процент на деца жртви на сексуална злоупотреба на популација од 100.000 деца.

Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: Центри за социјална работа во РМ. Како извор на информации може да се користи Регистарот за примени известувања за деца и малолетници во ризик и електронската база за податоци - Лирикус.
Расчленети податоци	Пол, возраст, социјален ризик, известител на пријавената злоупотреба и сторител.

Индикатор бр. 6: Деца жртви на друг вид насилство евидентирани во центар за социјална работа	
Дефиниција	- Дете е жртва кога трпи директно насилство, кога е присутно на насилни односи помеѓу членовите на неговото семејство или кога живее во средина во која има насилни односи. *(Закон за превенција, спречување и заштита од семејно насилство,чл.10);* - Сите форми на насилство, злоупотреба и занемарување на децата, кои потенцијално го загрозуваат или го нарушуваат физичкиот, психичкиот и моралниот интегритет на личноста на детето, претставуваат повреда на основните права на детето содржани во Конвенцијата на Обединетите нации за правата на детето, а тоа претставува правото на живот, опстанок и развој.Со меѓународните договори Република Македонија се обврзува да ги преземе мерките за спречување и да обезбеди заштита на детето од сите облици на насилство во семејството,во институциите и во поширокота средина. *(Заеднички протокол за постапување во слуаи на злоупотреба и занемарување на деца);* - Комерцијалната или некој друг вид експлоатација на детето се однесува на негово користење за работа, или за други активности, во корист на други лица. Овој вид злоупотреба ги опфаќа детскиот труд, детската проституција, киднапирање на децата или трговија со деца заради експлоатација на детскиот труд или заради сексуална експлоатација. Овие дејства го нарушуваат детското физичко и ментално здравје, нивниот емоционален, социјален и морален развој и нивниот образовен процес. *(Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца)* -Се забранува секоја форма на дискриминација врз основа на расата, бојата на кожата, полот, јазикот, вероисповедта, политичкото или друго убедување, националното, етничкото или социјалното потекло, културна или друга припадност, имотната состојба, онеспособеноста, раѓањето или друг статус на детето или на неговиот родител или законски старател. (2) Се забрануваат сите облици на

	сексуално искористување и сексуална злоупотреба на децата (вознемирување, детска порнографија, детска проституција), насилно подведување, продажба или трговија со децата, психичко или физичко насилство и малтретирање, казнување 3 или друго нечовечко постапување, сите видови на експлоатација, комерцијално искористување и злоупотреба на децата со кои се кршат основните човекови слободи и права и правата на детето. (3) Се забранува набавување или нудење на дроги, психотропни супстанции и прекурзори на дете под 18 години и се забрануваат секакви незаконски активности и злоупотреба на детскиот труд за производство и трговија со дроги, психотропни супстанции и прекурзори. (4) Се забранува злоупотреба на децата поради политичко или верско организирање и дејствување. (5) Се забранува вклучување на деца во вооружени судири и нивно регрутирање во единици кои изведуваат воени и други дејствија. *(Закон за детска заштита чл.12*)
Броител/именител	Број на деца жртви на насилство евидентирани во ЦСР во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на насилство евидентирани во ЦСР во период од една година на популација од 100.000 деца.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - Број и процент на деца жртви на друг вид насилство евидентирани во ЦСР во однос на 100.000 детска популација во РМ; - процентуално одредување на децата жртви на друг вид насилство од вкупниот број на евидентирани деца жртви на насилство; - компарирање на состојбата со деца жртви на насилство на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата; - можност за споредба со други држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата за правата на детето; - Препорака 1905 (2010) на Парламентарното собрание на Советот на Европа за неоп-ходноста за заштита на децата кои се сведоци

	на насилство во семејството; - Препорака бр. R (90) 2 на Комитетот на министри на Советот на Европа за социјални-те мерки во врска со насилството во семејството; - Заштита на сведоците и жртвите - eko sos упатства – резолуција 2004/27 - упатства за правосудните прашања кои вклучуваат деца жртви и сведоци на кривични дела.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата; - Законот за превенција, спречување и заштита од семејно насилство; - Закон за семејство; - Закон за социјална заштита; - Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца - Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви на друг вид на насилство кои добиле услуга во ЦСР во РМ во период на една година. При понатамошна обработка на податоците за мерење на овој индикатор потребно да се добие процент на деца жртви на друг вид на насилство на популација од 100.000 деца.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: Центри за социјална работа во РМ.Како извор на информации може да се користи електронската база за податоци - Лирикус.
Расчленети податоци	Пол, возраст, социјален ризик, известител на пријавеното насилството, вид на насилство, сторител.

Индикатор бр.7: Примена на надзор над вршењето на родителското право спроведен од страна на центарот за социјална работа	
Дефиниција	- Центарот за социјална работа врши надзор над вршењето на родителското право. Центарот за социјална работа е должен да презема потребни мерки заради заштита на личноста, правата и интересите на детето. *(Закон за семејство, чл.84 и 85);* - Како злоупотреба или грубо занемарување на родителските должности во смисла на ставот 1 од овој член, ќе се смета ако родителот: - спроведува физичко или емоционално насилство над детето; - полово го искористува детето; - го присилува детето на работа која не одговара на неговата возраст; - му дозволува употреба на алкохол, дрога или други психотропни супстанции; - го наведува детето на питачење или го користи детето за питачење; - го наведува детето на општествено неприфатливи поведенија; - го напуштил детето и подолго од три месеца не се грижи за детето и - ако на кој било друг начин грубо ги крши правата на детето. - На родителот кој го злоупотребува вршењето на родителското право или грубо го занемарува вршењето на родителските должности по прибавено мислење од центарот за социјална работа, му се одзема вршењето на родителското право со решение на судот, во вонпарнична постапка. - На родителот може да му биде одземено вршењето на родителското право во поглед на сите деца или во поглед на некое од нив. *(Закон за семејство, чл.90);* - „Злоупотреба“ значи активно повредување на детето, или депривирање на детето од емоции и прифаќање а „занемарување“ значи пропуст

	да се преземе грижа за детето. *(Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца).*
Броител/именител	Број на постапки за постојан надзор над вршењето на родителското право спроведени од страна ЦСР во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на постапки за постојан надзор над вршењето на родителското право спроведени од страна на ЦСР во период од една година.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број на постапки за постојан надзор над вршењето на родителското право спроведени од страна на ЦСР ; - компарирање на бројот на постапки за постојан надзор над вршењето на родителското право спроведени од страна на ЦСР во однос на сите деца жртви на насилство на годишно ниво (споредба со индикатор 1); - број и процент на поведени постапки од страна на ЦСР пред Суд за одземање на родителското право поради злоупотреба или грубо занемарување на вршењето на родителските права и должности во однос на спроведени постапки за постојан надзор над вршењето на родителското право; - процентуално споредување на поведени постапки од страна на ЦСР пред Суд за одземање на родителското право/поради злоупотреба или грубо занемарување на вршењето на родителските права и должности и добиени решенија од Судот за одземено родителско право и прифаќање на предлогот на ЦСР.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата за правата на детето; - Хашка конвенција за меѓународно остварување на правото на издржување на децата (2007); - Хашки протоколот за меродавно право за обрските за издржување; - Заштита на сведоците и жртвите - eko sos упатства – резолуција 2004/27 - упатства за правосудните прашања кои вклучуваат деца жртви и сведоци на кривични дела.

Применливи национални стандарди	- Закон за семејство; - Закон за социјална заштита; - Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца - Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа; - Правилник за формата и содржината и начинот на водење на Регистарот за примена на мерки на помош и заштита на деца и малолетници во ризик.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на постапки на постојан надзор над вршењето на родителското право спроведени од страна на ЦСР.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: Центри за социјална работа во РМ. Како извор на информации може да се користи електронската база за податоци – Лирикус и Регистарот за примена на мерки на помош и заштита на деца и малолетници во ризик- шифра 1908.
Расчленети податоци	Пол на родителот, број на поведени постапки од страна на ЦСР пред Суд за одземање на родителското право, број на добиени решенија за одземено родителско право од Судот.

Индикатор бр.8: Вкупен број деца жртви на насилство за чиј случај е формиран и работел меѓусекторскиот тим (МСТ)	
Дефиниција	- Во случаи кога постои сознание за загрозување на животот и здравјето на жртвата и членовите на семејството, како и кога дете е жртва на семејно насилство, се изготвува безбедносен план за помош, од страна на мултисекторски стручен тим. Мултисекторскиот стручен тим од став 1 на овој член, е составен од стручни лица, од центар за социјална работа, полиција и здравствена установа од подрачјето за кое е надлежен центарот. Во работата на мултисекторскиот стручен тим учествуваат претставници на здруженија, кои работат на полето на семејното насилство, кои можат да предлагаат и спроведуваат мерки и активности од безбедносниот план за помош на жртвата. *(Закон за превенција,спречување и заштита од семејно насилство чл.23);* - Центарот, Министерството за внатрешни работи и училиштето или друга институција во којашто детето е згрижено, се должни заемно да се известуваат за однесувањето на детето, како и за сите други околности што според закон се сметаат за состојба во ризик. *(Закон за правда за децата чл.24 ст.4);* - Ако резултатите од почетната проценка укажат на потребата од заштита на детето од натамошна злоупотреба и занемарување, следниот чекор е да се направи Меѓуресорски состанок за планирање на мерките и услугите за заштита на детето. Меѓуресорскиот состанок за случајот го закажува, организира и координира одговорниот стручен работник на кој треба да бидат повикани и присутни: • Назначени стручни лица од други сектори и институции едуцирани за работа со ЗЗД (здравствени, образовни, социјални, полиција и други); • други лица кои го познаваат детето или семејството; • детето и незлоупотребувачкиот родител/старател на детето; • други стручни лица кои се планира да бидат

	включени во работата со детето. Меѓуресорскиот состанок за случајот треба да се надоврзе на почетната и деталната проценка. Ако е таа доволна, тогаш се пристапува кон планирање на услуги и мерки за заштита на детето и задоволување на неговите потреби. *(Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца);* -*„Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа„.*
Броител/именител	Вкупен број на деца жртви на насилство за чиј случај е формиран и работи меѓусекторски тим (МСТ).
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на насилство за чиј случај е формиран и работи меѓусекторски тим (МСТ) во текот на 12 месеци.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број на деца жртви на насилство за чиј случај е формиран и работи меѓусекторски тим поради проценка на висок ризик и потреба од вклучување на претставници од повеќе институции; - број и процент на деца жртви на насилство за чиј случај е формиран и работи меѓусекторски тим во однос на бројот на сите деца жртви на насилство на годишно ниво (споредба со индикатор 1).
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата за правата на детето; - Заштита на сведоците и жртвите - eko sos упатства – резолуција 2004/27 - упатства за правосудните прашања кои вклучуваат деца жртви и сведоци на кривични дела.
Применливи национални стандарди	- Закон за превенција,спречување и заштита од семејно насилство; - Закон за правда за децата; - Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца; - Стандарди и процедури за постапување на центрите за социјална работа.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за вкупен број на деца за кои е одржан состанок на меѓусекторскиот тим, во период од една година.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: Центри за социјална работа во РМ.

Расчленети податоци	Пол на децата и вид насилство кое е извршено спрема децата жртви за кои е формиран и работи МСТ.

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА –

Индикатор 1:	**Деца жртви на насилство евидентирани во центар за социјална работа**			
Вкупен број деца жртви на насилство евидентирани во ЦСР во текот на 12 месеци.				
	Евидентирани деца за прв пат во тековната година		Евидентирани деца во претходната година, а со нив се работи и во тековната година	
Пол на децата:	ж.	м.	ж.	м.
Возраст: од 0 до 5 год.				
од 6 - 10 год.				
од 11 - 14 год.				
од 15 - 16 год.				
од 17 - 18 год.				
Вид на злоупотреба:	ж.	м.	ж.	м.
Деца жртви на занемарување				
Деца жртви на физичка злоупотреба				
Деца жртви на емоционална злоупотреба				
Деца жртви на сексуална злоупотреба				
Деца жртви на друг вид насилство				
В к у п н о:				

Индикатор 2:	Деца жртви на занемарување евидентирани во центар за социјална работа									
Вкупен број на деца жртви на занемарување евидентирани во ЦСР во текот на 12 месеци.										
Вид социјален ризик:	Деца на улица		Деца жртви на семејно насилство		Деца жртви на трговија со луѓе		Деца жртви на сексуална злоупотреба		Деца сведоци на насилство/индиректни жртви на насилство	
Пол на децата:	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.
Возраст: од 0 - 5 год.										
од 6 - 10 год.										
од 11 - 14 год.										
од 15 - 16 год.										
од 17 - 18 год.										
В к у п н о:										

Известувања добиени од институции или поединци за занемарени деца:

• МВР
• ОЈО
• Училиште
• Родител/старател
• Дете
• Оштетен
• Здраствена установа
• НВО
• ЦСР
• и други институции или поединци
В к у п н о :

Пријавен сторител на занемарување на дете во центар за социјална работа:

• мајка
• татко
• близок сродник
• старател
• згрижувач • дете
• сосед
• училишен кадар (наставник, професор, стручен работник..)

• непознато лице за детето жртва
• лица од други институции или поединци (да се наведат)
В к у п н о :

Индикатор 3:	**Деца жртви на физичка злоупотреба евидентирани во центар за социјална работа**

Вкупен број на деца жртви на физичка злоупотреба евидентирани во ЦСР во текот на 12 месеци

Вид социјален ризик:	Деца на улица		Деца жртви на семејно насил-ство		Деца жртви на трговија со луѓе		Деца жртви на сексу-ална злоупо-треба		Деца сведоци на насилство/ индиректни жртви	
Пол на децата:	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.
Возраст: од 0 - 5 год.										
од 6 - 10год.										
од 11 - 14 год.										
од 15 - 16 год.										
од 17 - 18 год.										
В к у п н о:										

Известувања добиени од институции или поединци за деца жртви на физичка злоупотреба:

• МВР
• ОЈО
• Училиште
• Родител/старател
• Дете
• Оштетен
• Здраствена установа
• НВО
• ЦСР
• И други институции или поединци
В к у п н о :

Пријавен сторител на физичко насилство во центар за социјална работа:

• мајка
• татко
• близок сродник
• старател
• згрижувач • дете
• сосед
• училишен кадар (наставник, професор, стручен работник..)
• непознато лице за детето жртва
• лица од други институции или поединци (да се наведат)
В к у п н о:

Индикатор 4:	**Деца жртви на емоционална злоупотреба евидентирани во центар за социјална работа**

Вкупен број на деца жртви на емоционална злоупотреба евидентирани во ЦСР во текот на 12 месеци

Вид социјален ризик:	Деца на улица		Деца жртви на семејно насил-ство		Деца жртви на трговија со луѓе		Деца жртви на сексу-ална злоупо-треба		Деца сведоци на насилство/ индиректни жртви на насилство	
Пол на децата:	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.
Возраст: од 0 - 5 год.										
од 6 - 10год.										
од 11 - 14 год.										
од 15 - 16 год.										
од 17 - 18 год.										
В к у п н о:										

Известувања добиени од институции или поединци за деца жртви на емоционална злоупотреба:

• МВР	
• ОЈО	
• Училиште	
• Родител/старател	
• Дете	
• Оштетен	
• Здраствена установа	
• НВО	
• ЦСР	
• И други институции или поединци	
В к у п н о :	

Пријавен сторител на насилство во центар за социјална работа:

• мајка	
• татко	
• близок сроденик	
• старател	
• згрижувач • дете	
• сосед	

• училишен кадар (наставник, професор, стручен работник..)
• непознато лице за детето жртва
• лица од други институции или поединци (да се наведат)
В к у п н о:

Индикатор 5:	**Деца жртви на сексуална злоупотреба пријавени во центар за социјална работа**									
Вкупен број на деца жртви на сексуална злоупотреба евидентирани во ЦСР во текот на 12 месеци										
Вид социјален ризик:	Деца на улица		Деца жртви на семеј-но насил-ство		Деца жртви на трговија со луѓе		Деца жртви на сексу-ална злоупо-треба		Деца сведоци на насилство/ индиректна жртва на насилство	
Пол на децата:	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.
Возраст: од 0 - 5 год.										
од 6 - 10год.										
од 11 - 14 год.										
од 15 - 16 год.										
од 17 - 18 год.										
В к у п н о:										

Известувања добиени од институции или поединци за деца жртви на сексуална злоупотреба:

• МВР
• ОЈО
• Училиште
• Родител/старател
• Дете
• Оштетен
• Здраствена установа
• НВО
• ЦСР
• И други институции или поединци
В к у п н о :

Пријавен сторител на насилство во центар за социјална работа:

• мајка
• татко
• близок сроденик

• старател
• згрижувач • дете
• сосед
• училишен кадар (наставник, професор, стручен работник..)
• непознато лице за детето жртва • дете
• лица од други институции или поединци (да се наведат)
В к у п н о:

Индикатор 6:	Деца жртви на друг вид насилство	
Вкупен број на деца жртви на друг вид насилство евидентирани во ЦСР во текот на 12 месеци, а кои не се евидентирани во претходните индикатори		
Пол на децата:	ж.	м.
В к у п н о :		
Возраст: од 0 - 5 год.		
од 6 - 10 год.		
од 11 -14 год.		
од 15 - 16 год.		
од 17 - 18 год.		
В к у п н о:		
Вид на насилство: (да се наведе)		

Известувања добиени од институции или поединци за деца жртви на друг вид насилство:
• МВР
• ОЈО
• Училиште
• Родител/старател
• Дете
• Оштетен
• Здраствена установа
• НВО
• ЦСР
• И други институции или поединци
В к у п н о :

Пријавен сторител на насилство во центар за социјална работа:
• мајка
• татко
• близок сроденик
• старател

• згрижувач • дете
• сосед
• училишен кадар (наставник, професор, стручен работник..)
• непознато лице за детето жртва • дете
• лица од други институции или поединци (да се наведат)
В к у п н о:

Индикатор 7:	**Примена на надзор над вршењето на родителското право спроведено од страна на центарот за социјална работа**	
Вкупен број на постапки за постојан надзор над вршењето на родителското право спроведени од страна ЦСР во текот на 12 месеци		
За мајка:		
За татко:		
В к у п н о:		
Вкупен број на поведени постапки од страна на ЦСР за одземање на родителското право, поради злоупотреба или грубо занемарување на вршењето на родителските права и должности во текот на 12 месеци		
За мајка:		
За татко:		
В к у п н о:		
Вкупен број на добиени решенија за одземено родителско право од Судот и прифаќање на предлогот од ЦСР во текот на 12 месеци.		
В к у п н о:		

Индикатор 8:	**Вкупен број на деца жртви на насилство за чиј случај е формиран и работел меѓусекторскиот тим (МСТ)**	
Пол на децата:	ж.	м.
Број на деца жртви на насилство за чиј случај е формиран и работи меѓусекторски тим (МСТ), во текот на 12 месеци		
- ид насилство кое е извршено спрема децата жртви за кои е формиран и работи МСТ во текот на 12 месеци		
Занемарување		
Физичка злоупотреба		
Емоционална злоупотреба		
Сексуална злоупотреба		
Друг вид насилство		
В к у п н о:		

ИНДИКАТОРИ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА СОСТОЈБАТА СО ДЕЦАТА ЖРТВИ НА НАСИЛСТВО

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Индикатор 1 : Деца жртви на кривични дела	
Дефиниција	Дете жртва е секое дете на возраст до 18 години кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или повреда или загрозување на правата и интересите како последица на сторено дејствие со закон предвидено како кривично дело (соглсно чл. 19 ст 7 од ЗПД) Под жртва на кривично дело се подразбира секое лице кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на неговите основни слободи и права како последица на сторено кривично дело. (чл.122 ст.22 од КЗ) Жртва на кривично дело е секое лице кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на неговите права и интереси како последица на сторено кривично дело, (чл.21.ст.1т.4 од ЗКП)
Броител/именител	Стапка на деца жртви на кривични дела евидентирани во МВР во период од 12 месеци на популација на 100.000 деца
Што се мери	Со овој индикатор се мери стапката на деца кои биле жртви на кривични дела по кои постапувало МВР за период од една година, споредено со вкупната детска популација во РМ
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - стапката на деца жртви во однос на 100.000 детска популација во РМ, - споредба на бројот на децата жртви евидентирани во МВР, во поединечните сектори на системот и причини за можните отстапувања во податоците, - компарирање на состојбата со деца жртви на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата - можност за споредба со други држави
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето - Факултативен протокол кој се однесува на вклучување на деца во вооружени конфликти, - Факултативен протокол кој се однесува на продажба на деца, детска проституција и детска порнографија кон Конвенцијата за првата на детето,

	- Конвенцијата на Советот на Европа за заштита на деца од сексуална експлоатација и сексуална злоупотреба, - Европска конвенција на Советот на Европа за остварување на детските права - Протокол за превенција, сузбивање и казнување на трговијата со лица, особено жени и деца, со кој се дополнува Конвенцијата на обединетите нации против транснационалиот организиран криминал, - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар на обединетите нации бр.12: право на детето да биде сослушано (Он, Ocrc/C/Gc/12, 20 јули 2009 година), - Прирачник за правда за деца на УНИЦЕФ.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата (Петти дел - Заштита на деца жртви на кривични дела чл.145, 146,148 и 149), - Кривичен Законик - Закон за кривична постапка (глава 5 жртва, оштетен и приватен тужител чл. 54,55), - Протокол за постапување во процесот на превенција и заштита на децата од злоупотреба и занемарување, - Протокол за постапување на институциите во случаи на сексуална злоупотреба на деца/педофилија
Како да се мери	Минималната информација која е потребна за мерење на овој индикатор претставува вкупниот број на деца жртви на кривични дела во земјата во текот на 12 месечен период, а кои се идентификувани од СВР во МВР и полициските станици
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор во Република Македонија се: 8-те Сектори за внатрешни работи на МВР и 38-те Полициски станици
Расчленување на податоци	пол, возраст, назив на кривичното дело, начин, СВР, населено место, сторител,

Индикатор 2: Деца жртви на сексуална злоупотреба	
Дефиниција	Вклучување на детето во сексуална активност која тоа не ја разбира, со која не се согласува или за која не е развојно психофизички дораснато. Сексуалната злоупотреба вклучува различни дејствија: наведување на детето за вклучување во сексуални активности, присилување на детето на сексуални активности за кои тоа не е согласно (вклучително силување и сексуално понижување), допирање, милување по интимните делови на телото на детето, сексуална експолатација, изложување на детското тело на погледи, егзибиционизам, воајеризам и други форми
Броител/именител	Број на деца жртви на кривични дела од глава 19-та од КЗ на Р.М, дела против половата слобода и половиот морал пријавени во МВР во период од 12 месеци
Што се мери	Со овој индикатор се мери број на деца жртви на кривични дела од половата слобода и половиот морал во период од една година на популација од 100.000 деца
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - Бројот на деца жртви на кривични дела од областа на половата слобода и половиот морал пријавени во МВР, во однос на 100.000 детска популација во Р.М. - споредба со бројот на деца жртви на останатите видови на злоупотреба и запуштање, - споредба со бројот на деца жртви на сексуална злоупотреба со бројот на деца евидентирани во ЦСР и причини за евентуално отстапување во податоците - планирање на обуки за полициски службеници кои работат со деца жртви - основи за планирање и развивање на превентивни програми - можност за споредба на добиените податоци со други држави
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето, - Конвенција на Советот на Европа за заштита на деца од сексуална експлоатација и сексуална злоупотреба - Факултативниот протокол кон Конвенцијата за правата на детето кој се однесува на продажба на деца, детска проституција и детска порнографија кон Конвенцијата за правата на детето - Препораката Рец (2001)16 за заштита на деца од сексуална експолатација, - Рамковната одлука на Советот на Европската Унија за борба против сексуалната експолатација на деца и детска порнографија (2004/68/ЈХА)Р, - Конвенцијата за сајбер криминалот (ЕТЦ БР.185)
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата, - Кривичен Законик на Р.М - Закон за кривична постапка

	- Заеднички протокол за постапување во случаи на сексуална злоупотреба на деца и педофилија - Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занамарување на деца - Процедури за постапување со дете - жртва
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на деца жртви на кривични дела од половата слобода и половиот морал пријавени во МВР и вкупната детска популација
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор во Македонија се: 8-те Сектори за внатрешни работи и 38-те Полициски станици во Р.М.
Расчленети податоци	пол, возраст, назив на кривичното дело, начин, СВР, сторител, роднинска врска, населено место,

Индикатор 3: Деца жртви на запуштање и малтретирање	
Дефиниција	Секое кршење на правата и интересите на детето со грубо запоставување на својата должност за грижа и воспитување или малтретирање извршено од страна на возрасна личност на која му е доверено детето, како и незадоволување на основните потреби на детето Експлоатација на детето и детскиот труд, негово искористување за работа или за други активности што не одговараат на неговата возраст, или се во корист на други лица извршени од страна на родител, посвоител, старател или друго лице
Броител/именител	Вкупен број деца жртви на кривични дела од глава 20-та дела против бракот, семејството и младината, пријавени во МВР во период од 12 месеци
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на кривични дела против бракот, семејството и младината по кои МВР постапувало за период од една година, споредено со вкупната детска популација во РМ
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - Број и стапка на деца жртви на кривични дела од глава 20-та на КЗ на Р.М. кривични дела против бракот, семејството и младината, пријавени во МВР во однос на 100.000 детска популација - споредба со бројот и стапката на деца жртви на останатите видови на злоупотреба, - можност за споредба на добиените податоци со други држави - планирање на обуки за полициските службеници кои работат со деца жртви
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето, - Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила), - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата - Кривичен Законик на Р. М - Закон за кривична постапка - Мултидисциплинарен протокол за постапување со деца на улица/улични деца - Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на деца жртви на кривични дела против бракот, семејството и младината
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор во Македонија се: 8-те Сектори за внатрешни работи и 38-те Полициски станици во РМ.

Расчленети податоци	пол, возраст, назив на кривичното дело, начин, СВР, сторител, роднинска врска, населено место,

Индикатор 4: Извршен разговор со деца-жртви на злоупотрба и запуштање во посебно опремени простории за водење разговор	
Дефиниција	Разговорот со дете се води во посебни простории соодветни за разговор со дете од негова возраст. Детето жртва се сослушува како сведок на начин кој не влијае штетно врз неговиот психофизички развој. При земањето исказ и распит на дете жртва или сведок полицијата е должна да води сметка за личните својства и карактеристики на детето за заштита на неговите интереси и за неговиот правилен развој. (член 149 став 4 и став 5 од ЗПД)
Броител/именител	Број на деца - жртви со кои е воден разговор во посебно опремените простории за деца, во однос на вкупниот број деца повикани во полициска станица за период од 12 месеци
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот и процентот на деца спрема кои МВР ги запазило стандардите/условите пропишани во законските одредби, а кои се однесуваат на посебните простории за разговор со деца во состав на МВР
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - бројот на деца жртви на кривични дела на злоупотреба и запуштање со кои разговорот во полициска станица се водел во посебно опремените простории за разговор со деца - бројот и процентот на деца во судир со законот и деца жртви на кривични дела, за кои се запазени законските одредби и стандардите за постапување - можноста за споредување на вкупниот број на деца жртви на кривични дела со бројот на деца со кои разговорот се водел во посебните простории во период од 12 месеци - можноста за споредување на податоците со останатите сектори во системот на правда за децата
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето, - Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила), - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата : Петти дел, Глава 16: заштита на детето како оштетено или сведок во кривична постапка - Закон за кривична постапка (глава пет, жртва, оштетен и приватен тужител чл.54 и чл.55. - Заеднички протокол за постапуавање во случаи на злоупотреба и занемарување

	- Процедури за постапување со дете-жртва, - Протокол за пстапување во случаи на сексуална злоупотреба на деца и педофилија
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на деца жртви на кривични дела на злоупотреба и запуштање за кои се користени посебни простории за водење разговор
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор во Македонија се: 8-те Сектори за внатрешни работи и 38-те Полициски станици, информации од ЦСР и ОЈО
Расчленети податоци	пол, возраст,назив на кривичното дело, СВР, локација

Индикатор 5: Остварено право на бранител за дете жртва на злоупотреба и запуштање	
Дефиниција	Детето жртва на крвично дело има право со него да се постапува со почитување на неговото достоинство; да биде заштитено од секаква дискриминација; да биде известено за своите права на јазик разбирлив и соодветен на неговата возраст, како и почитување на правото на приватност; да биде/ат информиран/и родителот/лите, односно старателот/лите заедно да учествуваат во кривичната постапка како оштетен со приклучување кон кривичниот прогон или за остварување на имотно правното барање за штета; детето има право на посебна заштита на неговата безбедност и на безбедноста на неговото семејство, грижа и внимание од страна на органите и субјектрите кои учествуваат во кривичната постапка; право на посебна заштита од секундарна виктимизација или ревиктимизација и право на психолошка и друга стручна помош и поддршка од страна на органи, установи и организации за помош на деца жртви на кривични дела
Броител/именител	број и процент на деца жртви на кривични дела кои оствариле право на бранител, согласно законските одредби, во период од 12 месеци
Што се мери	Со овој индикатор се мери број на деца кои биле во полиција во својство на жртви на кривични дела од областа на злоупотреба и запуштање во период од 12 месеци, а кои го оствариле правото на бранител во полициска постапка
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број и процент на деца во судир со закон и деца жртви на кривични дела кои оствариле право на бранител во полициска постапка и за кои се запазени законските одредби и стандардите за постапување - можноста за спордеба на бројот на деца жртви на злоупотреба во однос на бројот на деца во судир со законот, а кои оствариле право на бранител - можноста за споредување на податоците со останатите сектори во системот на правда за децата - можноста за спордба со други држави
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето, - Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила), - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април

	2007 година.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата : Петти дел, Глава 16: заштита на детето како оштетено или сведок во кривична постапка - Закон за кривична постапка (глава пет, жртва, оштетен и приватен тужител чл.54 и чл.55. - Заеднички протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување - Процедури за постапување со дете-жртва, - Протокол за пстапување во случаи на сексуална злоупотреба на деца и педофилија
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви кои оставриле право на бранител во полициска постапка
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор во Македонија се: 8-те Сектори за внатрешни работи и 38-те Полициски станици
Расчленети податоци	пол, возраст, назив на кривичното дело, СВР, Полициска станица

Индикатор 6: Деца жртви на кривични дела - злоупотреба и запуштање со кои за време на разговорот воден во полиција бил вклучен претставник од ЦСР	
Дефиниција	Децата жртви на дејствија кои со закон се предвидени како кривични дела уживаат засилена заштита и поддршка од сите институции, органи и поединци во системот за правда за децата, со цел да се намалат негативните последици врз нив и да се спречи негативното влијание на постапувањето на институциите врз правилниот развој на детето (чл. 6, ст. 2 ЗПД)
Броител/именител	Број на деца жртви на кривични дела од областа на злоупотреба и запуштање со кои за време на разговорот воден во полиција бил вклучен и претставник од ЦСР во период од 12 месеци
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви на злоупотреба и запуштање со кои разговорот во полиција бил воден во присуство на претставник од ЦСР, за период од 12 месеци
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - Вкупен број на случаи во кои имало присуство/ вклучување на претставник од ЦСР за време на разговорот воден во полиција - Број на случаи во кои бил вклучен претставник од ЦСР за кривични дела злоупотреба и запуштање на деца - Можноста за споредување на податоците според називот на кривичното дело - Можноста за споредување на податоците добиени од двете институции (МВР, ЦСР)
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето, - Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила), - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата - Петти дел, Глава 16: заштита на детето како оштетено или сведок во кривична постапка; Закон за кривична постапка (глава 5 жртва, оштетен и приватен тужител чл.54,55), - Протокол за постапување во процесот на превенција и заштита на децата од злоупотреба и занемарување, - Протокол за постапување во случаи на сексуална злоупотреба на деца/педофилија - Процедури за постапување со дете жртва

Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на деца жртви за кои е обезбеден претсавник од ЦСР за време на разговорот воден во полиција
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор во Македонија се: 8-те Сектори за внатрешни работи и 38-те Полициски станици во РМ и ЦСР
Расчленети податоци	Пол,возраст, назив на кривичното дело, СВР

Министерство за внатрешни работи
ПС_______________________________

Индикатор 1:	**Деца жртви на кривични дела – сексуална злоупотреба и запуштање и малтретирање**			
Вкупен број на деца жртви на кривични дела идентификувани од МВР во период од 12 месеци				
	Деца жртви на сексуална злоупотреба		Деца жртви на запуштање и малтретирање	
	Ж.	М.	Ж.	М.
Пол				
Возраст				
Деца до 14 години				
Деца од 14 до 16 години				
Деца од 16 до 18 години				
В к у п н о:				

Пријавител	родител	член од семејство	старател	сосед	дете	претставник од институција	невладина организација	останато
Вкупно								

Сторител	родител	член од семејство	старател	воспитувач	сосед	дете	непознат сторител	останато
Вкупно								

Индикатор 2	**Деца жртви на сексуална злоупотреба**	
Вкупен број на деца жртви на кривични дела од глава 19-та на КЗ на Р.М. – дела против половата слобода и половиот морал, пријвени во МВР во период од 12 месеци		
Број на деца жртви на сексуална злоупотреба по основ на пол, возраст :	Машки	Женски
Деца до 14 години		
Деца од 14 до 16 години		
Деца од 16 до 18 години		
В к у п н о :		

Број на деца жртви на кривично дело – Силување, чл. 186
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Возраст- деца од 14 до 16 години
Возраст- деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сторител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Обљуба врз немоќно лице, чл. 187
Машки
Женски
Вкупно
Возраст - деца до 14 години
Возраст - деца од 14 до 16 години
Возраст - деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН

Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Полов напад врз малолетник кој не наполнил 14 години, чл. 188
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Обљуба со злоупотреба на положбата, чл. 189
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Возраст- деца од 14 до 16 години
Возраст- деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Задоволување полови страсти пред друг, чл. 190
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Возраст- деца од 14 до 16 години
Возраст- деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи/ ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Посредување во вршење проституција, чл. 191
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Возраст- деца од 14 до 16 години
Возраст- деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Детска проституција, чл.191-а
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Возраст- деца од 14 до 16 години
Возраст- деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Прикажување на порнографски материјал на дете, чл. 193
Машки
Женски
Вкупно
Возраст - деца до 14 години
Возраст - деца од 14 до 16 години
Возраст- деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Производство и дистрибуција на детска порнографија, чл. 193-а
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Возраст- деца од 14 до 16 години
Возраст- деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Намамување на обљуба или друго полово дејствие на малолетник кој не наполлнил 14 години, чл. 193-б
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Сектор за внатрешни работи/ ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Родоскврнавење, чл. 194
Машки
Женски
Вкупно
Возраст- деца до 14 години
Возраст- деца од 14 до 16 години
Возраст- деца од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Индикатор 3	**Деца жртви на запуштање и малтретирање**	
Вкупен број на деца жртви на кривични дела од глава 20 -та на КЗ на Р.М. – дела против бракот, семејството и младината, пријвени во МВР во период од 12 месеци		
Број на деца жртви на запуштање и малтретирање по основ на :	машки	женски
Деца до 14 години		
Деца од 14 до 16 години		
Возраст- деца од 16 до 18 години		
В к у п н о :		

Број на деца жртви на кривично дело – Двобрачност, чл. 195
Машки
Женски
Вкупно
Возраст од 14 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Овозможување да се склучи недозволен брак , чл. 196
Машки
Женски
Вкупно
Возраст од 14 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Вонбрачен живот со дете, чл. 197
Машки
Женски

Вкупно
Возраст од 14 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Одземање дете, чл. 198
Машки
Женски
Вкупно
Возраст до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Промена на семејна сотојба, чл. 199
Машки
Женски
Вкупно
Возраст до18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Напуштање немоќно дете, чл. 200
Машки
Женски
Вкупно
Возраст до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Запуштање и малтретирање на малолетно лице, чл. 201
Машки
Женски
Вкупно
Возраст до 14 години
Возраст од 14 до 16 години
Возраст од 14 до 18 години
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Неплаќање издршка, чл. 202
Машки
Женски
Вкупно
Возраст до 14 години
Возраст од 14 до 16 години
Возраст од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Повреда на семејни обврски, чл. 203
Машки
Женски
Вкупно
Возраст до 14 години
Возраст од 14 до 16 години
Возраст од 16 до 18 години
Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Сорител / роднинска врска
Населено место / град / село

Број на деца жртви на кривично дело – Точење алкохолни пијалоци на дете, чл. 204
Машки
Женски
Вкупно
Возраст до 14 години
Возраст од 14 до 16 години
Возраст од 16 до 18 години

Сектор за внатрешни работи / ПСОН
Соритeл
Населено место / град / село

Индикатор 4	Извршен разговор со деца - жртви на злоупотреба и запуштање во посебно опремени простории за водење разговор	
Вкупен број на деца со кои е воден разговор во посебно опремени простории за водење разговор со деца во ПС во период од 12 месеци		
Број на деца кои по било кој основ се повикани на разговор во СВР / ПСОН	машки	женски
Вкупно		
Број на деца жртви на злоупотреба и запуштање со кои разговорот е воден во посебно опремени простории во ПСОН		

Кривично дело /член	Пол /возраст			СВР		
	машки	женски	возраст	град	село	ПСОН/ ПО
Силување						
Обљуба врз немоќно лице						
Полов напад врз малолетник кој не наполнил 14 години						
Обљуба со злоупотреба на положба						
Задоволување полови страсти пред друг						
Посредување во вршење проституција						
Детска проституција						
Прикажување на порнографски материјал						

Производство и дистрибуција на детска порнографија						
Намамување на обљуба или друго полово дејствие на малолетник кој не наполнил 14 г						
Родоскврнавење						
Вкупно						

<table>
<tr><td>Индикатор 5</td><td colspan="3">Остварено право на бранител на деца жртви на злоупотреба и запуштање</td></tr>
<tr><td colspan="4">Број на деца жртви на кривични дела на злоупотреба и запуштање кои оствариле право на бранител во полициска постапка во период од 12 месеци</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вкупен број на деца жртви кои остариле право на бранител во полициска постапка</td><td>машки</td><td>женски</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вкупно</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Број на деца жртви на злоупотреба и запуштање кои оставриле право на бранител</td><td>машки до 14 години</td><td>женски до 14 години</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Број на деца жртви на злоупотреба и запуштање кои оставриле право на бранител</td><td>машки од 14 до 18 години</td><td>женски од 14 до 18 години</td></tr>
<tr><td colspan="2">В к у п н о :</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Назив на кривичното дело / член</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">СВР / ПСОН</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

Индикатор 6	**Деца жртви на кривични дела - злоупотреба и запуштање со кои за време на разговорот воден во полиција бил вклучен претставник од ЦСР**	
Вкупен број на деца жртви на кривични дела злоупотреба и запуштање со кои за време на разговорот воден во полиција бил вклучен претставник од ЦСР		
Пол и број на деца жртви на кривични дела злоупотреба и запуштање со кои за време на разговорот воден во полиција бил вклучен претставник од ЦСР	машки	женски
Вкупно		
Број на деца до 14 години со кои е разговарано во присуство на претставник од ЦСР	машки	женски
Број на деца од 14 до 18 со кои е разговарано во присуство на претставник од ЦСР		
В к у п н о :		

ИНДИКАТОРИ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА СОСТОЈБАТА СО ДЕЦАТА ЖРТВИ НА НАСИЛСТВО

ЗДРАВСТВО

Листа и профил на индикатори во здравството

ИНДИКАТОР 1:	**Стапка на насилство врз децата**
Дефиниција	Стапка на деца официјално регистрирани во соодветните служби за здравствена заштита како жртви на насилство во период од 12 месеци на 100.000 деца
Броител/именител	Број на деца официјално регистрирани како жртви на насилство во период од 12 месеци/100,000 деца
Што се мери	Овој индикатор го мери нивото на функционирање на системот за заштита на децата. Системот кој добро функционира би требало да ги *идентификува, пријави, испита, упати и третира* случаите на насилство. Екстремно ниското ниво на пријавување од различните даватели на услуги, може да укаже на слаб систем за детска заштита, а не на ниска преваленца на насилство врз децата.
Зошто е корисно да се мери	Собирање официјални податоци за пријавените и регистрирани случаи на насилство (еден случај = еден пријавен акт, независно кој е жртвата или насилникот) во здравствените установи. Овој индикатор не ја мери тежината ниту настанувањето на овие случаи. Сите држави немаат информациони и системи кои обезбедуваат детални потребни податоци. Официјално пријавените и регистрирани случаи зависат од имплементацијата на процесите и капацитетот на системот.Зголемувањето/намалувањето секогаш не се интерпретираат точно. Сепак, овој индикатор дава добра основа за пресметување. Овој индикатор не дава информации во врска со суштината на пријавените случаи, и служи како мерка на општото ниво на свест за насилството врз децата во земјата и подготвеноста да се пријави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето - Факултативен протокол кој се однесува на вклучување деца во вооружени конфликти - Факултативниот протокол кој се однесува на продажба на деца. детска проституција и детска порнографија кон Конвенцијата за правата на детето - Конвенција на Советот на Европа за заштита на деца од сексуална експлоатација и сексуална злоупотреба - Европска конвенција на Советот на Европа за остварување на детските права - Протокол за превенција, сузбивање и казнување на

	трговија со лица, особено со жени и деца
Применливи национални стандарди	Заеднички протокол за постапување во случај на семејно насилство, Протокол за меѓусебна соработка на надлежните институции и здруженија за заштита и спречување од семејно насилство, Мултидисциплинарен протокол за постапување со децата на улица во Република Македонија, Протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца, Закон за евиденции во здравството
Како да се мери	Броител: сите деца во земјата кои биле пријавени и официјално регистрирани во соодветните служби за здравствена заштита како жртви на насилство во период од 12 месеци. Именител: вкупен број на деца во земјата во истиот период од 12 месеци Се пресметува и прикажува како стапка на 100.000 деца според формула: сите деца во земјата кои биле пријавени и регистрирани во здравствените установи како жртви на насилство во период од 12 месеци x 100.000/ вкупен број на деца во истиот период од 12 месеци Таму каде што не е лесно да се соберат податоци за вкупниот броител на популацијата, може да се користи бројот на пријавените деца од репрезентативен примерок, за да се одреди вкупната вредност.
Извори на информации	Главен извор на податоци е пријавата за насилство врз децата пополнета во здравствените установи, со податоци за детето жртва на насилство и податоци за насилникот. Ако пријавата е целосно пополнета ги содржи сите потребни податоци за расчленување Насилството може да биде пријавено во полиција, правниот систем или во системот за детска заштита и истите можат да бидат извори на информации на локално, регионално или централно ниво, зависно од расположивоста на доволно расчленети податоци на повисоко ниво во употреблива форма.
Расчленети податоци	Возраст (0-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-17) пол/ етничка или јазична група на детето регион/место, град/село Ниво на образование на родителите/негувателите Вид на насилство (физичко, психичко, сексуално, запоставување) Дијагноза – МКБ 10 Возраст и пол насилникот Идентитет на насилникот (татко/мајка/негувател,

	брат/сестра, учител, врсник) Место на виктимизација (насилство): дома, соседство, училиште, работно место, институција, друго Кој пријавил насилство во здравствена установа: здравствена установа, образовна установа, Центар за социјална работа, полициска станица, НВО, роднина, лично (дете)
Друго:	Идентификациски број: ЕМБГ Ниво: Национално, Регионално, Локално

ИНДИКАТОР 2: Процент на деца жртви на насилство регестрирани во здравствените служби и пријавени од нив во центрите за социјална работа или полиција	
Дефиниција	Процент на деца официјално регистрирани во соодветните служби за здравствена заштита како жртви на насилство и пријавени од нив во центар за социјална работа или полиција во период од 12 месеци
Броител/именител	Број на деца официјално регистрирани како жртви на насилство во здравствените установи и пријавени во центар за социјална работа или полиција во период од 12 месеци * 100/вкупниот број деца официјално регистрирани во соодветните служби за здравствена заштита како жртви на насилство во истиот период од 12 месеци (ист број како во Индикатор 1)
Што се мери	Овој индикатор го мери нивото на функционирање на системот за заштита на децата. Системот кој добро функционира би требало да ги *идентификува, пријави, испита, упати и третира* случаите на насилство. Екстремно ниското ниво на пријавување и упатување од страна на здравствените служби, може да укаже на слаб систем за детска заштита во делот на процесирање на случаите, а не на ниска преваленца на насилство врз децата.
Зошто е корисно да се мери	Собирање официјални податоци за пријавените случаи на насилство (еден случај = еден пријавен акт, независно кој е жртвата или насилникот) од здравствените установи. Овој индикатор ниту ја мери тежината ниту настанувањето на овие случаи. Сите држави немаат информациони и системи кои обезбедуваат детални потребни податоци. Официјално пријавените случаи зависат од имплементацијата на процесите и капацитетот на системот. Зголемувањето/намалувањето секогаш не се интерпретираат точно. Сепак, овој индикатор дава добра основа за пресметување. Овој индикатор не дава информации во врска со суштината на пријавените случаи, и служи како мерка на општото ниво на свест за насилството врз децата кај здравствените служби во земјата и знаењата, подготвеноста и праксата да се пријави во центар за социјална работа и полиција.
Применливи меѓународни стандарди	National Child Abuse and Neglect Data Systems (2002) Lanzarote, 25/10/2007 Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse
Применливи	Заеднички протокол за постапување во случај на семејно

национални стандарди	насилство, Протокол за меѓусебна соработка на надлежните институции и здруженија за заштита и спречување од семејно насилство, Мултидисциплинарен протокол за постапување со децата на улица во Република Македонија, Протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца, Закон за евиденции во здравството
Како да се мери	Броител: број на деца во земјава официјално регистрирани како жртви на насилство од страна на здравствените служби и кои од нив биле пријавени во службите за социјална работа или полиција во период од 12 месеци Именител: број на деца во земјата кои биле официјално регистрирани како жртви на насилство во здравствените служби во истиот период од 12 месеци. Се пресметува процент по следната формула: броител *100/именител
Извори на информации	Главен извор на податоци е пријавата за насилство врз децата пополнета во здравствените установи, со податоци за детето жртва на насилство и податоци за насилникот. Ако пријавата е целосно пополнета ги содржи сите потребни податоци за расчленување Насилството може да биде пријавено во полиција, правниот систем или во системот за детска заштита и истите можат да бидат извори на информации на локално, регионално или централно ниво, зависно од расположивоста на доволно расчленети податоци на повисоко ниво во употреблива форма.
Расчленети податоци	Возраст (0-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-17) пол/ етничка или јазична група на детето регион/место, град/село Ниво на образование на родителите/негувателите Вид на насилство (физичко, психичко, сексуално, запоставување) Дијагноза – МКБ 10 Возраст и пол насилникот Идентитет на насилникот (татко/мајка/негувател, брат/сестра, учител, врсник) Место на виктимизација (насилство): дома, соседство, училиште, работно место, институција, друго Кој пријавил насилство во здравствена установа: здравствена установа, образовна установа, Центар за социјална работа, полициска станица, НВО, роднина, лично (дете)
Друго:	Идентификациски број: ЕМБГ Ниво: Национално, Регионално, Локално

ИНДИКАТОР 3: Стапка на лекувани деца во службите за итна медицинска помош (ИМП) поради насилство	
Дефиниција	Број на деца лекувани во службите за итна медицинска помош и ургентните служби поради насилство врз нив во период од 12 месеци на 100 000 деца
Броител/именител	Број на деца лекувани во ИМП и ургентните служби поради насилство врз нив по возрасни групи во период од 12 месеци *100,000 / вкупен број деца во истиот период од 12 месеци
Што се мери	Во принцип би требало сите форми на насилство врз децата да бидат регистрирани и пријавени од овие служби, т.е. оние случаи кои не резултираат со смрт на детето, но за кои е потребна амбулантно-поликлиничка здравствена заштита, во форма на посета во службите за ИМП во целната популација. Овој индикатор го прикажува степенот на помалку тешките форми на насилство. Валидноста зависи од компетентноста на медицинскиот персонал обучен да идентификува насилство врз децата.
Зошто е корисно да се мери	Овој индикатор треба да обезбеди информации за физички и сексуални напади врз деца, како и повреда поради занемарување.
Применливи меѓународни стандарди	WHO child maltreatment prevention indicators, Manual for the Measurement of Indicators of Violence against Children. UNICEF, 2006
Применливи национални стандарди	Заеднички протокол за постапување во случај на семејно насилство, Протокол за меѓусебна соработка на надлежните институции и здруженија за заштита и спречување од семејно насилство, Мултидисциплинарен протокол за постапување со децата на улица во Република Македонија, Протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца Закон за евиденции во здравството
Како да се мери	Броител:број на деца во земјата кои ги посетиле и биле лекувани во службите за ИМП и ургентните служби поради насилство врз нив по возрасни групи во период од 12 месеци. Именител: вкупен број деца во истиот период од 12 месеци Се пресметува и прикажува како стапка на 100.000 деца според формула: броител x 100.000/ именител (за специфична стапка по возраст се користат податоци по возрасни групи). Таму каде што не е лесно да се соберат податоци за

	вкупниот броител на полуацијата, може да се користи бројот на деца кои посетиле ИМП од репрезентативен примерок, за да се одреди вкупната вредност.
Извори на информации	Податоци од системи за здравствена статистика (пријава за насилство, извештаи од ИМП, извештаи од ургентни служби, мој термин), ЦСР, НВО
Расчленети податоци	Возраст (0-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-17) пол/ етничка или јазична група на детето регион/место, град/село Ниво на образование на родителите/негувателите Вид на насилство (физичко, психичко, сексуално, запоставување) Дијагноза – МКБ 10 Возраст и пол насилникот Идентитет на насилникот (татко/мајка/негувател, брат/сестра, учител, врсник) Место на виктимизација (насилство): дома, соседство, училиште, работно место, институција, друго Кој пријавил насилство во здравствена установа: здравствена установа, образовна установа, Центар за социјална работа, полициска станица, НВО, роднина, лично (дете)
Друго:	Идентификациски број: ЕМБГ Ниво: Национално, Регионално, Локално

Formatted: Font: Verdana, 11 pt, Russian (Russia)

ИНДИКАТОР 4: Стапка на деца лекувани во примарна здравствена заштита (ПЗЗ) поради насилство	
Дефиниција	Стапка на деца лекувани во примарна здравствена заштита поради насилство врз децата во период од 12 месеци на 100 000 деца
Броител/именител	Број на деца лекувани во ПЗЗ поради насилство по возрасни групи во период од 12 месеци/100,000 деца
Што се мери	Овој индикатор го мери степенот на полесните форми на насилство врз децата, оние акти кои не резултираат со смрт на детето, но за кои е потребна амбулантно-поликлиничка здравствена заштита во ПЗЗ.
Зошто е корисно да се мери	Овој индикатор треба да обезбеди информации за физички и сексуални напади, како и повреда поради занемарување Валидноста зависи од компетентноста на медицинскиот персонал обучен да идентификува повреди од насилство кај децата.
Применливи меѓународни стандарди	WHO child maltreatment prevention indicators, Manual for the Measurement of Indicators of Violence against Children. UNICEF, 2006
Применливи национални стандарди	Заеднички протокол за постапување во случај на семејно насилство, Протокол за меѓусебна соработка на надлежните институции и здруженија за заштита и спречување од семејно насилство, Мултидисциплинарен протокол за постапување со децата на улица во Република Македонија, Протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца, Закон за евиденции во здравството
Како да се мери	Броител:број на деца во земјата кои се лекувани во ПЗЗ поради насилство по возрасни групи во период од 12 месеци. Именител: вкупен број на деца во истиот период од 12 месеци Се пресметува и прикажува како стапка на 100.000 деца според формула: броител x 100.000/ именител (за специфична стапка по возраст се користат податоци по возрасни групи). Се пресметува како стапка според формулата: број на деца во земјата кои се лекувани во ПЗЗ поради насилство во период од 12 месеци x 100.000/ вкупен број деца во истиот период од 12 месеци. Таму каде што не е лесно да се соберат податоци за вкупниот броител на полуацијата, може да се користи бројот на деца кои посетиле ПЗЗ од репрезентативен

	примерок, за да се одреди вкупната вредност.
Извори на информации	Податоци од системи за здравствена статистика (извештаи од ПЗЗ, пријава, мој термин), ЦСР, НВО
Расчленети податоци	Возраст (0-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-17) пол/ етничка или јазична група на детето регион/место, град/село Ниво на образование на родителите/негувателите Вид на насилство (физичко, психичко, сексуално, запоставување) Дијагноза – МКБ 10 Возраст и пол насилникот Идентитет на насилникот (татко/мајка/негувател, брат/сестра, учител, врсник) Место на виктимизација (насилство): дома, соседство, училиште, работно место, институција, друго Кој пријавил насилство во здравствена установа: здравствена установа, образовна установа, Центар за социјална работа, полициска станица, НВО, роднина, лично (дете)
Друго:	Идентификациски број: ЕМБГ Ниво: Национално, Регионално, Локално

ИНДИКАТОР 5: Стапка на болнички лекувани деца поради насилство	
Дефиниција	Стапка на болнички лекувани деца поради насилство во период од 12 месеци на 100 000 деца
Броител/именител	Број на болнички лекувани деца поради насилство по возрасни групи во период од 12 месеци/100,000 деца
Што се мери	Овој индикатор го мери степенот на потешките форми на насилство врз децата, оние акти кои не резултираат со смрт на детето, но за кои е потребна болничко-стационарна здравствена заштита, во форма на прием во болница, во целната популација.
Зошто е корисно да се мери	Државите и институциите кои имаат подобро развиени служби за здравствена заштита, веројатно ќе имаат пониски стапки на хоспитализација. Поради тоа, индикаторот 6 мора да се интерпретира во тој контекст. Со овој индикатор треба да се направи обид да се соберат информации за физички и сексуални напади, како и повреда поради занемарување.
Применливи меѓународни стандарди	WHO child maltreatment prevention indicators, Manual for the Measurement of Indicators of Violence against Children. UNICEF, 2006
Применливи национални стандарди	Заеднички протокол за постапување во случај на семејно насилство, Протокол за меѓусебна соработка на надлежните институции и здруженија за заштита и спречување од семејно насилство, Мултидисциплинарен протокол за постапување со децата на улица во Република Македонија, Протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца Закон за евиденции во здравството
Како да се мери	Броител на популацијата се сите деца во земјата по возрасни групи кои биле болнички лекувани поради насилство во период од 12 месеци. Именител: вкупен број на деца во истиот период од 12 месеци Се пресметува и прикажува како стапка на 100.000 деца според формула: броител x 100.000/ именител (за специфична стапка по возраст се користат податоци по возрасни групи). Се пресметува како стапка според формулата: број на деца во земјата кои се болнички лекувани поради

	насилство во период од 12 месеци x 100.000/ вкупен број деца во истиот период од 12 месеци Таму каде што не е лесно да се соберат податоци за вкупниот броител на полуацијата, може да се користи бројот на деца кои биле болнички лекувани од репрезентативен примерок, за да се одреди вкупната вредност.
Извори на информации	Податоци од системи за здравствена статистика (болнички извештаи, пријава за насилство, мој термин), ЦСР, НВО
Расчленети податоци	Возраст (0-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-17) пол/ етничка или јазична група на детето регион/место, град/село Ниво на образование на родителите/негувателите Вид на насилство (физичко, психичко, сексуално, запоставување) Дијагноза – МКБ 10 Возраст и пол насилникот Идентитет на насилникот (татко/мајка/негувател, брат/сестра, учител, врсник) Место на виктимизација (насилство): дома, соседство, училиште, работно место, институција, друго Кој пријавил насилство во здравствена установа: здравствена установа, образовна установа, Центар за социјална работа, полициска станица, НВО, роднина, лично (дете)
Друго:	Идентификациски број: ЕМБГ Ниво: Национално, Регионално, Локално

ИНДИКАТОР 6: Процент на деца жртви на насилство кои се упатени до службите за оправување, реинтеграција или психолошка поддршка	
Дефиниција	Процент на деца жртви на насилство официјално регистрирани во здравствените служби и упатени до службите за оправување, реинтеграција или психолошка поддршка во период од 12 месеци
Броител/именител	Број на деца жртви на насилство упатени од здравствените служби во служби за оправување, реинтеграција или психосоцијална поддршка во период од 12 месеци x 100/вкупен број на деца жртви на насилство официјално регистрирани во здравствените служби во период од 12 месеци
Што се мери	Овој индикатор го мери нивото на функционирање на системот за заштита на децата. Системот кој добро функционира би требало да ги *идентификува, пријави, испита, упати и третира* случаите на насилство. Екстремно ниското ниво на упатување на децата жртви до давателите на услуги, укажува на слаб систем за детска заштита, а не на ниска преваленца на насилство врз децата
Зошто е корисно да се мери	Собирање официјални податоци за сите регистрирани случаи на насилство врз деца во здравствените установи, а кои се упатени во службите за оправување, реинтеграција и псхосоцијална поддршка Сите држави немаат информациони иситеми кои обезбедуваат детални потребни податоци.
Применливи меѓународни стандарди	CEE/CIS Child Protection UNICEF PD CPS recommendation Measurement of Indicators of Violence against Children. UNICEF, 2006
Применливи национални стандарди	Заеднички протокол за постапување во случај на семејно насилство, Протокол за меѓусебна соработка на надлежните институции и здруженија за заштита и спречување од семејно насилство, Мултидисциплинарен протокол за постапување со децата на улица во Република Македонија, Протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца Закон за евиденции во здравството
Како да се мери	Броител: број на деца во земјата кои официјално се регистрирани како жртви на насилство во

	здравствените служби и кои од нив биле упатени до службите за опоравување, реинтеграција или психосоцијална поддршка во период од 12 месеци. Именител: вкупен број на деца жртви на насилство официјално регистрирани во здравствените служби во период од 12 месеци Се пресметува како процент според формулата: броител x 100 / делител, Број на деца жртви на насилство упатени на опоравување, реинтеграција или психосоцијална поддршка во период од 12 месеци x 100/вкупен број на официјално регистрирани деца жртви на насилство здравствените служби во истиот период од 12 месеци Таму каде што не е лесно да се соберат податоци за вкупниот броител на полуацијата, може да се користи бројот на пријавените деца жртви од репрезентативен примерок, за да се одреди вкупната вредност.
Извори на информации	Главен извор на податоци е пријава за насилство. Насилството може да биде пријавено во полиција, правниот систем или во системот за детска заштита и истите можат да бидат извори на информации на различни нивоа.
Расчленети податоци	Возраст (0-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-17) пол/ етничка или јазична група на детето регион/место, град/село Ниво на образование на родителите/негувателите Вид на насилство (физичко, психичко, сексуално, запоставување) Дијагноза – МКБ 10 Возраст и пол насилникот Идентитет на насилникот (татко/мајка/негувател, брат/сестра, учител, врсник) Место на виктимизација (насилство): дома, соседство, училиште, работно место, институција, друго Кој пријавил насилство во здравствена установа: здравствена установа, образовна установа, Центар за социјална работа, полициска станица, НВО, роднина, лично (дете)
Друго:	Идентификациски број: ЕМБГ Делител: Сите верифицирани случаи на насилство врз деца во период од 12 месеци **(од индикатор 6)** Ниво: Национално, Регионално, Локално

ИНДИКАТОР 7: Процент на користење на службите од деца жртви на насилство (КАКО ПОДИНДИКАТОР НА 6)	
Дефиниција	Процент на упатени деца жртви на насилство кои ги користеле службите за опоравување, реинтеграција или психолошка поддршка во период од 12 месеци
Броител/именител	Број на деца жртви на насилство кои користеле услуги за опоравување, реинтеграција или психосоцијална поддршка во период од 12 месеци x100/вкупно упатени во службите за опоравување, реинтеграција или психолошка поддршка во истиот период од 12 месеци
Што се мери	Овој индикатор го мери нивото на функционирање на системот за заштита на децата. Системот кој добро функционира би требало да ги *идентификува, пријави, испита, упати и третира* случаите на насилство. Екстремно ниското ниво на користење на услугите, укажува на слаб систем за детска заштита, а не на ниска преваленца на насилство врз децата.
Зошто е корисно да се мери	собирање официјални податоци за сите регистрирани случаи кои користеле услуги од службите за опоравување, реинтеграција и псхосоцијална поддршка Сите држави немаат информациони иситеми кои обезбедуваат детални потребни податоци.
Применливи меѓународни стандарди	UNICEF PD CPS recommendation Measurement of Indicators of Violence against Children. UNICEF, 2006
Применливи национални стандарди	Заеднички протокол за постапување во случај на семејно насилство, Протокол за меѓусебна соработка на надлежните институции и здруженија за заштита и спречување од семејно насилство, Мултидисциплинарен протокол за постапување со децата на улица во Република Македонија, Протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца, Закон за евиденции во здравството
Како да се мери	Броител на популацијата се сите деца во земјата кои биле регистрирани како жртви на насилство и кои користеле услуги од службите за опоравување, реинтеграција или психосоцијална поддршка во период од 12 месеци. Именител; вкупно официјално регистрирани деца жртви на насилство во здравствените служби и упатени

	во службите за опоравување, реинтеграција или психолошка поддршка во истиот период од 12 месеци. Се пресметува по формула; броител x 100/именител. Таму каде што не е лесно да се соберат податоци за вкупниот броител на полуацијата, може да се користи бројот на пријавените деца жртви од репрезентативен примерок, за да се одреди вкупната вредност.
Извори на информации	Главен извор на податоци е пријава за насилство. Информациите треба да бидат добиени од официјалните служби кои ги упатиле децата и ***од*** службите кои даваат услуги. Списокот на упатените регистрирани деца како жртви во период од 12 месеци треба да се провери и споредит со списокот на деца кои добиле услуги во истиот период.
Расчленети податоци	Возраст (0-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-17) пол/ етничка или јазична група на детето регион/место, град/село Ниво на образование на родителите/негувателите Вид на насилство (физичко, психичко, сексуално, запоставување) Дијагноза – МКБ 10 Возраст и пол насилникот Идентитет на насилникот (татко/мајка/негувател, брат/сестра, учител, врсник) Место на виктимизација (насилство): дома, соседство, училиште, работно место, институција, друго Кој пријавил насилство во здравствена установа: здравствена установа, образовна установа, Центар за социјална работа, полициска станица, НВО, роднина, лично (дете)
Друго:	Идентификациски број: ЕМБ Ниво: Национално, Регионално, Локално

Индикатор X:	**Стапка на убиства на деца**
Дефиниција:	Стапка на убиства на деца во период од 12 месеци на 100 000 деца
Цел:	Овој индикатор го мери степенот на најтешката форма на насилство врз децата, оние акти на насилство кои резултираат со смрт на децата, во целната популација. Бидејќи убиството може да се смета за релативно високо пријавен криминал, стапките можат да се користат како прокси индикатор за вкупната стапка на насилство во животната средина.
Категорија:	Морталитет
Применливи меѓународни стандарди	WHO child maltreatment prevention indicators, WHO HFA indicators, Manual for the Measurement of Indicators of Violence against Children. UNICEF, 2006
Применливи национални стандарди	Заеднички протокол за постапување во случај на семејно насилство, Протокол за меѓусебна соработка на надлежните институции и здруженија за заштита и спречување од семејно насилство, Мултидисциплинарен протокол за постапување со децата на улица во Република Македонија, Протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца Закон за евиденции во здравството
Ниво	Национално, Ргионално, Локално
Методологија:	• Возрасната група од 0-4 е одбрана како суб-популација што е најмногу подложна на злоупотреба на деца • Стапките на убиства ги вклучуваат и смртните случаи поради запоставување и напуштање • Валидноста зависи од компетентноста на медицинскиот персонал обучен да идентификува насилна смрт кај децата. Многу смртни случаи може да не бидат откриени поради нискиот капацитет или непостоење на истрага по смртта.
Броител: **Идентиф. број**	Број на убиства на деца по возрасни групи во период од 12 месеци * 100 000 деца Единствен матичен број на граѓанинот
Делител:	Број на деца по возрасна група
Целна популација:	Броител на популацијата се сите деца во земјата кои се пријавени како жртви на убиство во период од 12

	месеци. Таму каде што не е лесно да се соберат податоци за вкупниот броител на полуацијата, може да се користи бројот на жртвите пријавени од репрезентативен примерок од регионите, за да се одреди вкупната вредност.
Расчленување:	Возраст (0-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-17) пол/ етничка или јазична група на детето регион/место, град/село Ниво на образование на родителите/негувателите Вид на насилство (физичко, психичко, сексуално, запоставување) Дијагноза – МКБ 10 Возраст и пол насилникот Идентитет на насилникот (татко/мајка/негувател, брат/сестра, учител, врсник) Место на виктимизација (насилство): дома, соседство, училиште, работно место, институција, друго Кој пријавил насилство во здравствена установа: здравствена установа, образовна установа, Центар за социјална работа, полициска станица, НВО, роднина, лично (дете)
Извори на информации:	Смртта на децата од убиства може да се евидентира во системите за регистрација за здравствена статистика (пријава за насилство, медицински извештаи) и витална статистика /лекарски извештај за причина за за смрт). Овие информации можат да бидат дополнети со информации за смрт на децата од полиција и од евиденцијата од системот на кривична правда. Извори на информации треба да се одредат во секој од овие органи

ИНДИКАТОРИ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА СОСТОЈБАТА СО ДЕЦАТА ЖРТВИ НА НАСИЛСТВО

ОБРАЗОВАНИЕ

1. Индикатори Образование

Индикатор бр. 1: деца[1] жртви на семејно насилство	
Дефиниција	Идентификувани деца жртви на семејно насилство поради малтретирање, грубо навредување, загрозување на сигурноста, телесно повредување, полово или друго психичко или физичко насилство со кое се предизвикува чувство на несигурност, загрозување или страв, од родителите или други лица што живеат во брачна или вонбрачна заедница или заедничко домаќинство.
Броител/именител	Број на деца во училиштата жртви на семејно насилство во период на поминати 12 месеци/ на 100000 детска популација
Што се мери	Број на идентификувани деца во училиштата како жртви на семејно насилство, во период на поминати 12 месеци
Зошто е корисно да се мери	Индикаторот дава информација за: • улогата и влијанието на училиштето за идентификување на деца жртви на семејно насилство во училиштата; • подобрување на националните, локалните и училишните политики за справување со семејното насилство • намалување на семејното насилство
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето
Применливи национални стандарди	• Кривичен законик на Република Македонија • Национална стратегија за спречување и заштита од семејно насилство • Заеднички протокол за постапување во случај на семејно насилство • Индикатори за мерење квалитет на работењето на училиштата
Како да се мери	Индикаторот се мери преку сумирање на бројот на идентификувани случаи на деца жртви на семејно насилство во основните и средните училишта, а се изразува како број на идентификувани деца/ученици во училиштата како жртви на семејно насилство на 100000 детска популација во Република Македонија
Извори на информации	• База на податоци на училишта (тимови за намалување на насилството во училиштето, стручни служби ...) • База на податоци на локална самоуправа • База на податоци на министерството за образование и наука
Расчленување на податоци	• Според возраст (6-10, 11-14, 15-18) и пол на детето • Наставен јазик • Тип на насилство (физичко, сексуално, психичко/емоционално и занемарување) • Сторител (мајка, татко,старател, брат, сестра, друг член на домаќинството) • Образование на родители/старатели • Етничка припадност на родители/старатели • Регион (Скопски, Источен, Југоисточен, Североисточен, Пелагониски, Вардарски, Југозападен и Полошки) • Надлежен орган до кој се упатени (ЦСР, МВР, МЗ, ЈО и НВО)

[1] Во воспитно образованиот процес детето се стекнува со статусот ученик.

Индикатор бр. 2: деца жртви на физичко насилство	
Дефиниција	**Број на деца жртви на физичко насилство** изложени на физички напад во било кој облик, без разлика на тоа дали нападот предизвикува или може да предизвика физичка повреда
Броител/именител	Стапка на деца во училиштата[2] жртви на физичко насилство во период на поминати 12 месеци/ на 100000 детска популација
Што се мери	Број на деца жртви на физичко насилство во училиштата , во период на една учебна година (поминати 12 месеци)
Зошто е корисно да се мери	Индикаторот дава информација за: • подобрување на националните, локалните и училишните политики за справување со насилството • зачестеноста на појавата на физичкото насилство во училиштата и нивната структурираност
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето
Применливи национални стандарди	• Кривичен законик на Република Македонија • Закон за основно образование • Закон за средно образование • Стратегија за намалување на насилството во училиштата 2012-2015 • Индикатори за мерење квалитет на работењето на училиштата
Како да се мери	Индикаторот се мери преку сумирање на бројот на идентификувани случаи на деца жртви на физичко насилство во основните и средните училишта, а се изразува како број на идентификувани деца во училиштата како жртви на физичко насилство на 100000 детска популација во Република Македонија
Извори на информации	• База на податоци на училишта (тимови за намалување на насилството во училиштето, стручни служби ...) • База на податоци на локална самоуправа • База на податоци на министерството за образование и наука
Расчленување на податоци	• Според возраст (6-10, 11-14, 15-18) и пол на детето • Наставен јазик • Етничка припадност на родители/старатели • Сторител (наставник[3], техничко административен персонал, ученик врсник, повозрасен/помлад ученик, друг сторител)

[2] „Во училиште“ значи насилство кое се случило додека детето е во училиште, додека детето е под надзор на наставник (било каде) во било која форма на наставна активност (практична настава, екскурзија, вонваставни активности и др..) и при превоз, ако превозот е организиран од училиштето, без разлика на сторителот на насилството.

[3] Под наставник подразбираме: директор, стручен соработник, наставник, помошници во наставата

	● Регион (Скопски, Источен, Југоисточен, Североисточен, Пелагониски, Вардарски, Југозападен и Полошки) ● Надлежен орган до кој се упатени (ЦСР, МВР, МЗ, ЈО и НВО)

Индикатор бр. 3: Деца жртви на психичко/емоционално насилство	
Дефиниција	**Број на деца жртви на психичко/емоционслно насилство** изложени на однесување при кое се повредуваат чувствата и достоинството
Броител/именител	Број на деца во училиштата жртви на психичко/емоционално насилство во период на поминати 12 месеци/ на 100000 детска популација
Што се мери	Број на деца жртви на психичко/емоционално насилство во училиштата , во период на поминати 12 месеци
Зошто е корисно да се мери	Индикаторот дава информација за: • подобрување на националните, локалните и училишните политики за справување со насилството • зачестеноста на појавата на психичкото/емоционалното насилство во училиштата и нивната структурираност
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето
Применливи национални стандарди	• Кривичен законик на Република Македонија • Закон за основно образование • Закон за средно образование • Стратегија за намалување на насилството во училиштата 2012-2015 • Индикатори за мерење квалитет на работењето на училиштата
Како да се мери	Индикаторот се мери преку сумирање на бројот на идентификувани случаи на деца жртви на психичко/емоционално насилство во основните и средните училишта, а се изразува како број на идентификувани деца во училиштата како жртви на психичко/емоционално насилство на 100000 детска популација во Република Македонија
Извори на информации	• База на податоци на училишта (тимови за намалување на насилството во училиштето, стручни служби ...) • База на податоци на локална самоуправа • База на податоци на министерството за образование и наука
Расчленување на податоци	• Според возраст (6-10, 11-14, 15-18) и пол на детето • Наставен јазик • Етничка припадност на родители/ старатели • Сторител (наставник, техничко административен персонал, ученик врсник, повозрасен/помлад ученик, друг сторител) • Регион (Скопски, Источен, Југоисточен, Североисточен, Пелагониски, Вардарски, Југозападен и Полошки) • Надлежен орган до кој се упатени (ЦСР, МВР, МЗ, ЈО и НВО) • Начин на кој е извршено насилството: - Вербално - Електронски - друго

Индикатор бр. 4: Деца жртви на сексуално насилство	
Дефиниција	**Број на деца жртви на сексуално насилство** изложени на секој акт во контекст на користење на детето за сексуално задоволство, вербални или физички
Броител/именител	Број на деца во училиштата жртви на сексуално насилство во период на поминати 12 месеци на 100000 детска популација
Што се мери	Број на деца жртви на сексуално насилство во училиштата , во период на поминати 12 месеци
Зошто е корисно да се мери	Индикаторот дава информација за: • подобрување на националните, локалните и училишните политики за справување со насилството • зачестеноста на појавата на сексуалното насилство во училиштата и нивната структурираност
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето
Применливи национални стандарди	• Кривичен законик на Република Македонија • Закон за основно образование • Закон за средно образование • Стратегија за намалување на насилството во училиштата 2012-2015 • Индикатори за мерење квалитет на работењето на училиштата
Како да се мери	Индикаторот се мери преку сумирање на бројот на идентификувани случаи на деца жртви на сексуално насилство во основните и средните училишта, а се изразува како број на идентификувани деца во училиштата како жртви на сексуално насилство на 100000 детска популација во Република Македонија
Извори на информации	• База на податоци на училишта (тимови за намалување на насилството во училиштето, стручни служби ...) • База на податоци на локална самоуправа • База на податоци на министерството за образование и наука
Расчленување на податоци	• Според возраст (6-10, 11-14, 15-18) и пол на детето • Наставен јазик • Етничка припадност на родители/старатели • Сторител (наставник, техничко административен персонал, ученик врсник, повозрасен/помлад ученик, друг сторител) • Регион (Скопски, Источен, Југоисточен, Североисточен, Пелагониски, Вардарски, Југозападен и Полошки) • Надлежен орган до кој се упатени (ЦСР, МВР, МЗ, МАТ, ЈО и НВО) • Начин на кој е извршено насилството: - Вербално - Електронски - друго

Индикатор бр. 5: деца жртви на малтретирање/силеџиство	
Дефиниција	**Број на деца жртви на малтретирање** изложени на негативни физички и/или вербални акции кои имаат непријателска намера, предизвикуваат повреда на жртвата, кои се повторуваат и вклучуваат нееднаква моќ меѓу оние кои малтретираат и жртвите.
Броител/именител	Број на деца во училиштата жртви на малтретирање во период на поминати 12 месеци/ на 100000 детска популација
Што се мери	Број на деца жртви на малтретирање во училиштата , во период на поминати 12 месеци
Зошто е корисно да се мери	Индикаторот дава информација за: • подобрување на националните, локалните и училишните политики за справување со насилството • зачестеноста на појавата на малтретирањето во училиштата и нивната структурираност
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето
Применливи национални стандарди	• Закон за основно образование • Закон за средно образование • Стратегија за намалување на насилството во училиштата 2012-2015 • Индикатори за мерење квалитет на работењето на училиштата
Како да се мери	Индикаторот се мери преку сумирање на бројот на идентификувани случаи на деца жртви на малтретирање во основните и средните училишта, а се изразува како број на идентификувани деца во училиштата како жртви на малтертирање на 100000 детска популација во Република Македонија
Извори на информации	• База на податоци на училишта (тимови за намалување на насилството во училиштето, стручни служби ...) • База на податоци на локална самоуправа • База на податоци на министерството за образование и наука
Расчленување на податоци	• Според возраст (6-10, 11-14, 15-18) и пол на детето • Наставен јазик • Етничка припадност на родители/старатели • Сторител (наставник, техничко административен персонал, ученик врсник, повозрасен/помлад ученик, друг сторител) • Регион (Скопски, Источен, Југоисточен, Североисточен, Пелагониски, Вардарски, Југозападен и Полошки) • Надлежен орган до кој се упатени (ЦСР, МВР, МЗ, ЈО и НВО)

Табеларен преглед за податоци за деца за жртви на семејно насилство				
расчленување на податоците според:			зачестеност искажана во број	појаснување (доколку е потребно)
возраст		6 до 10 години		
		11 до 14 години		
		15 до 18 години		
пол на детето		машки		
		женски		
Наставен јазик		македонски		
		албански		
		турски		
		српски		
		босански		
Тип на насилство		физичко		
		сексуално		
		психичко/ емоционално		
		занемарување		
		друго		
Сторител		татко		
		мајка		
		старател		
		брат		
		сестра		
		друг член на семејството		
Образование на родители/старатели	образование на мајка/старател	без завршено образование		
		основно		
		средно		
		високо		
		друго		
	образование на татко/старател	без завршено образование		
		основно		

		средно		
		високо		
		друго		
Етничка припадност на родители/старатели	етничка припадност на мајка/старател	македонка		
		албанка		
		турчинка		
		србинка		
		ромка		
		друга		
	етничка припадност на татко/старател	македонец		
		албанец		
		турчин		
		србин		
		ром		
		друга		
Регион		Скопски		
		Источен		
		Југоисточен		
		Североисточен		
		Пелагониски		
		Вардарски		
		Југозападен		
		Југоисточен		
		Полошки		
Надлежен орган до кој се упатени		центар за социјални работи		
		МВР		
		здравство		
		јавно обвинителство		
		граѓански организации		

Табеларен преглед за податоци за деца за жртви на насилство								
тип на насилството			физичко насилство	психичко/ емоционално насилство	сексуално насилство	малтретирање/ силеџиство	појаснување (доколку е потребно)
расчленување на податоците според:			зачестеност искажана во број				
возраст		6 до 10 години					
		11 до 14 години					
		15 до 18 години					
пол на детето		машки					
		женски					
Наставен јазик		македонски					
		албански					
		турски					
		српски					
		босански					
Сторител		директор					
		наставник					
		техничко административен персонал					
		ученик врсник					
		повосрасен ученик					
		помлад ученик					
		друг сторител					
Образование на родители/старател	образование на мајка/ старател	без завршено образование					
		основно					
		средно					
		високо					
		друго					
	образование на татко/старател	без завршено образование					
		основно					
		средно					

		високо					
		друго					
Регион		Скопски					
		Источен					
		Југоисточен					
		Североисточен					
		Пелагониски					
		Вардарски					
		Југозападен					
		Југоисточен					
		Полошки					
Надлежен орган до кој се упатени		центар за социјални работи					
		МВР					
		здравство					
		јавно обвинителство					
		граѓански организации					
начин на кој е извршено насилсството (само за психичко/емоционално и сексуално насилство)		вербално					
		електорнски					
		друго					

ИНДИКАТОРИ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА СОСТОЈБАТА СО ДЕЦАТА ЖРТВИ НА НАСИЛСТВО

ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО

ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО

1. Индикатори за следење на состојбата со децата жртви од насилство злоупотреба, запуштање или малтретирање евидентирани во јавните обвинителства во Република Македонија

ИНДИКАТОР 1: Дете жртва на кривични дела со насилство, злоупотреба, запуштање или малтретирање	
Дефиниција	Дете жртва е секое дете на возраст до 18 години кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на правата и интересите како последица на сторено дејствие со закон предвидено како кривично дело. (согласно чл.19 ст. 7 од ЗПД). Под жртва на кривично дело се подразбира секое лице кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на неговите основни слободи и права како последица на сторено кривично дело.(чл.122 ст. 22 од КЗ). Жртва на кривично дело е секое лице кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на неговите права и интереси како последица на сторено кривично дело.(чл. 21 ст.1 т. 4 од ЗКП).
Броител/именител	Вкупен број на деца кои се жртви на кривично дело сторено со насилство, злоупотреба, запуштање или малтретирање евидентирани во јавното обвинителство во период од 12 месеци на популација од 100.000 деца.
Што се мери	Со овој индикатор се мери стапката на деца кои биле жртви на кривично дело сторено со насилство, злоупотреба, запуштање или малтретирање во период од една година, споредено со вкупната детска популација во РМ.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: • процентот на деца жртви на кривично дело сторено со насилство, злоупотреба, запуштање или малтретирање во однос на целокупната детска популација во РМ; • споредба на бројот на децата жртви на кривично дело сторено со насилство, злоупотреба, запуштање или малтретирање евидентирани во ЈО во поединечните сектори на системот и причини за можните отстапувања во

	податоците; • компарирање на состојбата со деца жртви на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата; • можност за споредба со други држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенција за правата на детето • Факултативен протокол кој се однесува на вклучување деца во вооружени конфликти • Факултативниот протокол кој се однесува на продажба на деца. детска проституцијаи детска порнографија кон Конвенцијата за правата на детето • Конвенција на Советот на Европа за заштита на деца од сексуална експлоатација и сексуална злоупотреба • Европска конвенција на Советот на Европа за остварување на детските права • Протокол за превенција, сузбивање и казнување на трговија со лица, особено со жени и деца
Применливи национални стандарди	• Закон за правда за децата (Петти дел - Заштита на деца жртви на кривилни дела од чл.145 до чл.153); • Кривичен законик • Закон за кривичната постапка (чл.54-55) • Заедничкиот протокол за постапување во случаи на злоупотреба и занемарување на деца, донесени во соработка на МТСП и Министерството за здравство во 2014 година
Како да се мери	Минималната информација која е потребна за мерење на овој индикатор претставува вкупниот број на деца жртви на кривични дела со насилство, злоупотреба, запуштање или малтретирање, во земјата во текот на 12 месечен период: • дете жртва во постапка за примена на мерки на одвраќање (член 75 и 76 од ЗПД), • дете жртва како страна во постапка за медијација (Глава XII од ЗПД),
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ
Расчленети податоци	• Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик; • Пол и возраст на детето жртва

ИНДИКАТОР 2: Сторител на кривично дело во кое жртва е дете	
Дефиниција	Под сторител на кривично дело се подразбира секое лице (без оглед на неговата возраст) кое ќе изврши физичко, психичко насилство, сексуална злоупотреба или запуштање на дете жртва.
Броител/именител	Вкупен број на сторители на кривични дела спрема деца жртви идентификувани од страна на јавното обвинителство во период од 12 месеци од вкупен број сторители на кривични дела на ниво на РМ
Што се мери	Со овој индикатор се мери вкупниот број на сторители на кривични дела каде жртви се деца во ЈО
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на • процентот на сторители на кривични дела спрема деца жртви • споредба на бројот на сторители на кривични дела спрема деца жртви со вкупниот број на сторители на кривични дела, • можна споредба со податоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенција за правата на детето • Основните правила на Обединетите Нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншките правила)
Применливи национални стандарди	• Закон за правда за децата, • Кривичен законик, • Закон за кривичната постапка.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за сторители на кривични дела спрема деца жртви за кои постапувало јавното обвинителство.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ.

Расчленети податоци	• Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик;
	• Пол на сторителот;
	• Сродство на сторителот со детето жртва:
	    ➢ Полнолетен сторител (Татко, Мајка, Брат, Сестра, Роднина, Семеен пријател, Сосед, Учител/Воспитувач, Тренер, Друго)
	    ➢ Дете во ризик/во судир со законот (Брат, Сестра, Родина, Сосед, Соученик, Друго).

ИНДИКАТОР 3: Подносител на кривична пријава за сторено насилство, злоупотреба, запуштање и малтретирање на дете	
Дефиниција	Под подносител на кривична пријава се подразбира секој што ќе поднесе кривична пријава за сторено насилство, злоупотреба, запуштање и малтретирање на дете.
Броител/именител	Вкупен број на подносители на кривична пријава за сторено насилство, злоупотреба, запуштање и малтретирање на дете во ЈО во период од 12 месеци
Што се мери	Со овој индикатор се добиваат податоци за структурата на подносителите на кривични дела во ЈО каде деца се жрви на насилство, злоупотреба, запуштање и малтретирање.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на • процентот на подносители на кривична пријава за кривични дела спрема деца жртви • податоци за застапеноста на различни институции како пријавители на насилство спрема деца • споредба на бројот на подносители на кривична пријава за кривични дела спрема деца жртви • со вкупниот број на подносители на кривична пријава • можна споредба со податоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето, • Упатства на Обединетите Нации за спречување на малолетничка делинквенција (Ријадски упатства)
Применливи национални стандарди	• Закон за правда за децата, • Кривичен законик • Закон за кривичната постапка • Протокол за постапување во процесот на превенција и заштита на децата од злоупотреба и занемарување
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за подносителите на кривична пријава за сторено насилство, злоупотреба, запуштање и малтретирање на дете во ЈО
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ.
Расчленети податоци	• Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик; • Кој е подносител (МВР, ЦСР, Здравствена установа, Училиште, Установа за деца, Родител, Брат, Сестра, Роднина, Сосед, Самото дете, Друго).

ИНДИКАТОР 4: Аудио-визуелен запис од исказот на детето жртва	
Дефиниција	Видео и аудио запис на исказот кој ќе се користи како доказ претставува една од посебните мерки на процесна заштита што судот може да ја определи кога исказот го даваат деца жртви и деца сведоци.
Броител/именител	Вкупен број на деца жртви и деца сведоци чиј исказ е земен со аудиовизуелен запис во постапката пред JO во период од 12 месеци
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот на деца жртви и деца сведоци чиј исказ е земен со аудиовизуелен запис во постапката пред JO наспроти вкупниот број на деца жртви
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на • процентот на деца жртви и деца сведоци чиј исказ е земен со аудиовизуелен запис во постапката пред JO • споредба на бројот деца жртви и деца сведоци чиј исказ е земен со аудиовизуелен запис во однос на вкупниот број на деца жртви и деца сведоци • можна споредба со податоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенција за правата на детето • Европска конвенција на Советот на Европа за остварување на детските права • Препорака Рец(2006) 8 на Советот на Европа за помош на жртвите на криминал • Препорака Рец (2003) 20 во врска со новите начини на постапување со малолетничката делинквенција и улогата на малолетничката правда • Заштита на сведоците и жртвите - ЕКО SOS упатства – Резолуција 2004/27
Применливи национални стандарди	• Закон за правда за децата, • Кривичен законик
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на деца жртви и деца сведоци чиј исказ е земен со аудиовизуелен запис.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ.
Расчленети податоци	Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик; Пол и возраст на детето жртва/сведок;

ИНДИКАТОР 5: Примена на целесообразност спрема дете над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва	
Дефиниција	Начелото на целесообразност му овозможува на јавниот обвинител да не поведе постапка пред судот иако постојат докази дека детето над 14 години го сторило дејствието што со закон е предвидено како кривично дело, а со оглед на природата на дејствието што со закон е предвидено како кривично дело и на околностите под кои е сторено, на поранешниот живот на детето и на неговите лични својства, како и кога извршувањето на казната или на воспитната мерка е во тек, во случај кога дете е жртва
Броител/именител	Вкупен број на случаи во кои е применето начелото на целесообразност за кривично дело во кое дете е жртва во период од 12 месеци во однос на вкупниот број пријави за сторено кривично дело спрема деца жртви
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот по вид на примена на начелото на целесообразност спрема деца над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: • застапеност на начелото на целесообразност, спрема видот на кривичното дело сторено од дете над 14 години во кое дете е жртва. • споредба на бројот на случаи каде што е применета целесообразноста наспроти другите основи во постапката за одвраќање, • можна споредба со податоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето, • Препорака CM/REC (2008) 11 на Комитетот на Министри до државите членки за Европските правила за малолетни престапници субјекти на казнени санкции или мерки (Recommendation CM/Rec(2008)11 of the Committee of Ministers to member states on the European Rules for juvenile offenders subject to sanctions or measures • Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекинишки правила • Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила) • Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, • Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на

	децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година.
Применливи национални стандарди	• Закон за правда за децата, • Кривичен законик
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на случаи во кои јавниот обвинител применил начело на целесообразност во случај на кривично дело од дете над 14 години, каде што дете било жртва (чл. 75 ст. 1 ал.1)
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ.
Расчленети податоци	• Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик; • Пол и возраст на детето во ризик; • Пол и возраст на детето жртва;

ИНДИКАТОР 6: Условно одлагање на поведувањето постапка спрема дете над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва	
Дефиниција	Јавниот обвинител може да одлучи условно да го одложи поведувањето на постапката пред судот за време од шест месеци под услов во тој рок детето над 14 години да не стори друго дејствие што со закон е предвидено како кривично дело и да ја надомести штетата или на друг начин да ги поправи штетните последици предизвикани со сторување на делото во кое дете е жртва
Броител/именител	Вкупен број на случаи кога јавниот обвинител одлучил условно да го одложи поведувањето на постапката за кривично дело во кое дете е жртва во период од 12 месеци во однос на вкупниот број пријави за сторено кривично дело спрема деца жртви
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот по вид на примена на условното одлагање на поведување на постапката спрема деца над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: • застапеност на условното одлагање на поведување на постапката, спрема видот на кривичното дело сторено од дете над 14 години во кое дете е жртва. • споредба на бројот на случаи каде што е применето условното одлагање на поведување на постапката наспроти другите основи во постапката за одвраќање, • можна споредба со податоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето, • Препорака CM/REC (2008) 11 на Комитетот на Министри до државите членки за Европските правила за малолетни престапници субјекти на казнени санкции или мерки (Recommendation CM/Rec(2008)11 of the Committee of Ministers to member states on the European Rules for juvenile offenders subject to sanctions or measures • Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекинишки правила • Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила) • Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, • Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007

	година.
Применливи национални стандарди	• Закон за правда за децата, • Кривичен законик
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на случаи во кои јавниот обвинител применил условно одлагање на поведување на постапката во случај на кривично дело од дете над 14 години, каде што дете било жртва (чл. 75 ст. 1 ал.2)
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ.
Расчленети податоци	• Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик; • Пол и возраст на детето во ризик; • Пол и возраст на детето жртва;

ИНДИКАТОР 7: Неповедување постапка поради постигната спогодба во ЦСР спрема дете над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва	
Дефиниција	Јавниот обвинител може да одлучи да не поведе постапка спрема дете на возраст над 14 години доколку врз основа на извештајот од ЦСР утврди дека е постигната спогодба меѓу детето и неговото семејство и детето жртва и неговото семејство за враќање на имотната корист, надоместувањето на штетата или поправањето на штетните последици на делото
Броител/именител	Вкупен број на случаи кога јавниот обвинител одлучил да не поведе постапка поради постигната спогодба во ЦСР кога дете е жртва во период од 12 месеци во однос на вкупниот број пријави за сторено кривично дело спрема деца жртви
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот по вид на примена на неповедувањето постапка поради постигната спогодба во ЦСР спрема деца над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: • застапеност на неповедувањето постапка поради постигната спогодба во ЦСР спрема видот на кривичното дело сторено од дете над 14 години во кое дете е жртва. • споредба на бројот на случаи каде што е применето неповедувањето постапка поради постигната спогодба во ЦСР наспроти другите основи во постапката за одвраќање, • можна споредба со податоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето, • Препорака CM/REC (2008) 11 на Комитетот на Министри до државите членки за Европските правила за малолетни престапници субјекти на казнени санкции или мерки (Recommendation CM/Rec(2008)11 of the Committee of Ministers to member states on the European Rules for juvenile offenders subject to sanctions or measures • Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекинишки правила • Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила) • Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, • Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година.
Применливи	• Закон за правда за децата,

национални стандарди	• Кривичен законик
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на случаи во кои јавниот обвинител одлучил да не поведе постапка поради постигната спогодба во ЦСР во случај на кривично дело од дете над 14 години, каде што дете било жртва (чл. 75 ст. 1 ал.2)
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ.
Расчленети податоци	• Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик; • Пол и возраст на детето во ризик; • Пол и возраст на детето жртва;

ИНДИКАТОР 8: Проширен опортунитет и неповедување постапка спрема дете над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва	
Дефиниција	Јавниот обвинител може да одлучи покрај мерките од Членот 75 од ЗПД, за дејствија што со закон се предвидени како кривични дела за кои е утврдена казна затвор до пет години, да не поведе постапка иако постојат докази дека детето над 14 години го сторило дејствието што со закон е предвидено како кривично дело, ако смета дека не би било целесообразно да се води постапка со оглед на природата на дејствието што со закон е предвидено како кривично дело и на околностите под кои е сторено, на поранешниот живот на детето и на неговата личност, а кога дете е жртва
Броител/именител	Вкупен број на случаи кога јавниот обвинител одлучил да примени проширен опортунитет за кривично дело во кое дете е жртва во период од 12 месеци во однос на вкупниот број пријави за сторено кривично дело спрема деца жртви
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот по вид на примена на применет проширен опортунитет спрема деца над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: • застапеност на проширениот опортунитет спрема видот на кривичното дело сторено од дете над 14 години во кое дете е жртва. • споредба на бројот на случаи каде што е применет проширениот опортунитет, • можна споредба со податоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето, • Препорака CM/REC (2008) 11 на Комитетот на Министри до државите членки за Европските правила за малолетни престапници субјекти на казнени санкции или мерки (Recommendation CM/Rec(2008)11 of the Committee of Ministers to member states on the European Rules for juvenile offenders subject to sanctions or measures • Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекинишки правила • Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила) • Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, • Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата

	во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година.
Применливи национални стандарди	• Закон за правда за децата, • Кривичен законик
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на случаи во кои јавниот обвинител применил проширен опортунитет во случај на кривично дело од дете над 14 години, каде што дете било жртва (чл. 76)
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ.
Расчленети податоци	• Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик; • Пол и возраст на детето во ризик/во судир со законот; • Пол и возраст на детето жртва;

ИНДИКАТОР 9: Потпишани писмени спогодби во постапката за медијација (според ЗКП и според Закон за правда за децата) кога дете е жртва	
Дефиниција	Медијација е секое посредување, без оглед на неговиот назив, при решавање на спорниот однос во постапка на медијација во коешто на страните во спорниот однос им се овозможува истиот да го решат по пат на преговарање, на мирен начин со помош на еден или повеќе медијатори со цел да се постигне заедничко прифатливо решение изразено во форма на писмена спогодба (чл. 2, Закон за медијацијата).
Броител/именител	Вкупен број на случаи кога е потпишана писмена спогодба во постапка за медијација (според ЗКП и според Закон за правда за децата) за кривични дела во кои дете е жртва во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот на потпишани писмени спогодби во постапка за медијација за кривични дела во кои дете е жртва.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: • Успешноста на медијацијата со потпишување писмена спогодба кога жртвата е дете, • можна споредба со податоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	• Конвенцијата за правата на детето, • UN Basic Principles, 2002 • Recommendation No. R (99) 19 of the Committee of Ministers to member States concerning mediation in penal matters, 15.09.1999
Применливи национални стандарди	• Закон за правда за децата, • Закон за кривичната постапка • Кривичен законик, • Закон за медијацијата.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за бројот на потпишани писмени спогодби во постапка за медијација каде што дете било жртва
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: основните јавни обвинители во РМ.
Расчленети податоци	• Вид на кривично дело според законската инкриминација во Кривичниот законик; • Пол и возраст на детето жртва;

ОСНОВНО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО ____________________

Индикатор 1:	**Дете жртва на кривично дело со насилство, злоупотреба, запуштање или малтретирање**		
Вкупен број деца жртви на кривични дела со насилство, злоупотреба, запуштање или малтретирање евидентирани во ОЈО во текот на 12 месеци			
Вид на кривично дело:			**В к уп н о:**
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			
Возраст на детето жртва:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 0 до 5 год.			
од 6 – 10 год.			
од 11-14 год.			
од 15-16 год.			
од 17- 18 год.			
В к у п н о:			

Индикатор 2:	Сторител на кривично дело во кое жртва е дете
Вкупен број сторители на кривични дела спрема деца жртви идентификувани од страна на јавното обвинителство во период од 12 месеци	

Вид на кривично дело	Пол на сторителот		Вкупно:
	Женски пол	Машки пол	
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			

Полнолетен сторител:	
Татко	
Мајка	
Брат	
Сестра	
Роднина (да се наведе)	
Семеен пријател	
Сосед	
Учител/Воспитувач	
Тренер	
Друго (да се наведе)	
В к у п н о:	

Дете во ризик/во судир со законот:	
Брат	
Сестра	
Роднина (да се наведе)	
Сосед	
Соученик	
Друго (да се наведе)	
В к у п н о:	

Индикатор 3:	**Подносител на кривична пријава за сторено насилство, злоупотреба, запуштање и малтретирање на дете**						
Вкупен број на подносители на кривична пријава за сторено насилство, злоупотреба, запуштање и малтретирање на дете во ЈО во период од 12 месеци							
Подносител на пријава:	**Вид на кривично дело за кое е поднесена пријавата:**						**В к у п н о:**
	против животот и телото	против половата слобода и половиот морал	против бракот, семејството и младината	Насилство	дела на семејно насилство	други кривични дела	
МВР							
ЦСР							
Здравствена установа							
Училиште							
Установа за деца (да се наведе)							
Родител (да се наведе)							
Брат							
Сестра							
Роднина (да се наведе)							
Сосед							
Самото дете							
Друго (да се наведе)							
В к у п н о:							

Индикатор 4:	Аудио-визуелен запис од исказот на детето жртва		
Вкупен број на деца жртви и деца сведоци чиј исказ е земен со аудиовизуелен запис во постапката пред JO во период од 12 месеци			
Вид на кривично дело:			**В к у п н о:**
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			
Возраст на детето жртва/сведок:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 0 до 5 год.			
од 6 – 10 год.			
од 11-14 год.			
од 15-16 год.			
од 17- 18 год.			
В к у п н о:			

Индикатор 5:	**Примена на целесообразност спрема дете над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва**		
Вкупен број на случаи во кои е применето начелото на целесообразност за кривично дело во кое дете е жртва во период од 12 месеци			
Вид на кривично дело:			**В к уп н о:**
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			
Возраст на детето во ризик:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 14-16 год.			
од 16- 18 год.			
В к у п н о:			
Возраст на детето жртва:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 0 до 5 год.			
од 6 – 10 год.			
од 11-14 год.			
од 15-16 год.			
од 17- 18 год.			
В к у п н о:			

Индикатор 6:	Условно одлагање на поведувањето постапка спрема дете над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва		
Вкупен број на случаи кога јавниот обвинител одлучил условно да го одложи поведувањето на постапката за кривично дело во кое дете е жртва во период од 12 месеци			
Вид на кривично дело:			**В к уп н о:**
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			
Возраст на детето во ризик:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 14-16 год.			
од 16- 18 год.			
В к у п н о:			
Возраст на детето жртва:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 0 до 5 год.			
од 6 – 10 год.			
од 11-14 год.			
од 15-16 год.			
од 17- 18 год.			
В к у п н о:			

Индикатор 7:	Неповедување постапка поради постигната спогодба во ЦСР спрема дете над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва		
Вкупен број на случаи кога јавниот обвинител одлучил да не поведе постапка поради постигната спогодба во ЦСР кога дете е жртва во период од 12 месеци			
Вид на кривично дело:			**В к уп н о:**
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			
Возраст на детето во ризик:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 14-16 год.			
од 16- 18 год.			
В к у п н о:			
Возраст на детето жртва:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 0 до 5 год.			
од 6 – 10 год.			
од 11-14 год.			
од 15-16 год.			
од 17- 18 год.			
В к у п н о:			

Индикатор 8:	**Проширен опортунитет и неповедување постапка спрема дете над 14 години за кривични дела во кои дете е жртва**		
Вкупен број на случаи кога јавниот обвинител одлучил да примени проширен опортунитет за кривично дело во кое дете е жртва во период од 12 месеци			
Вид на кривично дело:			**В к уп н о:**
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			
Возраст на детето во ризик:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 14-16 год.			
од 16- 18 год.			
В к у п н о:			
Возраст на детето жртва:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 0 до 5 год.			
од 6 – 10 год.			
од 11-14 год.			
од 15-16 год.			
од 17- 18 год.			
В к у п н о:			

Индикатор 9:	**Потпишани писмени спогодби во постапката за медијација (според ЗКП и според Закон за правда за децата) кога дете е жртва**		
Вкупен број на случаи кога е потпишана писмена спогодба во постапка за медијација (според ЗКП и според Закон за правда за децата) за кривични дела во кои дете е жртва во период од 12 месеци.			
Вид на кривично дело:			**В к уп н о:**
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			
Возраст на детето жртва:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 0 до 5 год.			
од 6 – 10 год.			
од 11-14 год.			
од 15-16 год.			
од 17- 18 год.			
В к у п н о:			

ИНДИКАТОРИ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА СОСТОЈБАТА СО ДЕЦАТА ЖРТВИ НА НАСИЛСТВО

СУДСТВО

1. ОСНОВЕН СУД ___________________________________

ИНДИКАТОР 1: Деца жртви на кривични дела	
Дефиниција	Дете жртва е секое дете на возраст до 18 години кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на правата и интересите како последица на сторено дејствие со закон предвидено како кривично дело. (согласно чл.19 ст.7 од ЗПД). Под жртва на кривично дело се подразбира секое лице кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на неговите основни слободи и права како последица на сторено кривично дело.(чл.122 ст.22 од КЗ). Жртва на кривично дело е секое лице кое претрпело штета, вклучувајќи физичка или ментална повреда, емотивно страдање, материјална загуба или друга повреда или загрозување на неговите права и интереси како последица на сторено кривично дело.(чл.21.ст.1 т.4 од ЗКП).
Броител/именител	Вкупен број на деца кои се жртви на насилство или кривични дела идентификувани од страна на судот во период од 12 месеци на популација на 100.000 деца.
Што се мери	Со овој индикатор се мери стапката на сите деца кои биле жртви на насилство или кривични дела во период од една година, споредено со вкупната детска популација во РМ.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - процентот на деца жртви во однос на целокупната детска популација во РМ; - споредба на бројот на децата жртви евидентирани во судовите во поединечните сектори на системот и причини за можните отстапувања во податоците; - компарирање на состојбата со деца жртви на годишно ниво како основа за развивање и планирање на превентивни програми и развивање на служби и други ресурси во системот на правда за децата за помош и третман на децата; - можност за споредба со други држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата за правата на детето, - Факултативен протокол кон Конвенцијата за правата на децата кој се однесува на вклучување на децата во вооружени конфликти, - Факултативен протокол кон Конвенцијата за правата

	на детето кој се однесува на продажба на деца, детска проституција и детска порнографија, - Конвенцијата на Советот на Европа за заштита на деца од сексуална експлоатација и сексуална злоупотреба; - Протокол за превенција, сузбивање и казнување на трговијата со лица, особено жени и деца, со кој се дополнува Конвенцијата на обединетите нации против транснационалиот организиран криминал; - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар на обединетите нации бр.12: право на детето да биде сослушано (Он, Ocrc/C/Gc/12, 20 јули 2009 година), - Заштита на сведоците и жртвите - eko sos упатства – резолуција 2004/27 - упатства за правосудните прашања кои вклучуваат деца жртви и сведоци на кривични дела.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата (Петти дел - Заштита на деца жртви на кривилни дела од.чл145 до чл.153); - Закон за кривична постапка (чл.54-55) - Протокол за постапување во процесот на превенција и заштита на децата од злоупотреба и занемарување;
Како да се мери	Минималната информација која е потребна за мерење на овој индикатор претставува вкупниот број на деца жртви на кривични дела во земјата во текот на 12 месечен период, а кои се идентификувани од судовите, - Прво испитување на дете жртва (член 146 од ЗПД) и/или - Поднесување барање за поведување на подготвителна постапка(Член 109 од ЗПД), - Поднесено обвинение - ЗКП
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се: судовите во РМ, а како извор на информации ќе се користи базата на податоци од АКМИС-от систем.
Расчленети податоци	Пол, возраст, вид на кривично дело според законската инкриминација (КЗ)

Индикатор 2: Осудени лица сторители на кривични дела, во кое дете е жртва и видови на законска инкриминација на кривичните дела	
Дефиниција	1. Осомничен е лице против кое се води претходна постапка, 2. Обвинет е лице против кое е потврден обвините- лен акт, поднесен обвинителен предлог, поднесен пред- лог за примена на мерка за безбедност, поднесена при- ватна тужба или поднесен предлог за издавање на каз- нен налог. Изразот обвинет во овој закон се употребува и како општ назив за осомничен, обвинет и осуден, 3. Осуден е лице за кое со правосилна пресуда е утврдено дека е кривично одговорно за определено кривично дело, (чл.21 ст.1т.1т.2 и т.3 од ЗКП).
Броител/именител	Вкупен број на осудени лица сторители на кривични дела, во кое дете е жртва во период од 12 месеци, споредено со вкупниот број на осуденичката популација.
Што се мери	Со овој индикатор се мери вкупниот број на сите осудени лица сторители на кривично дело во кое дете е жртва во период од 12 месеци.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - процент на осудените лица сторители на кривични дела во кое дете е жртва - споредба на вкупниот број на осудени лица на кривични дела во кое дете е жртва спрема вкупниот број на осуденичка популација, - споредба на вкупниот број на осудени лица на кривични дела во кое дете е жртва спрема вкупниот број на деца на кои им е изречена санкација за сторени кривични дела во кое дете е жртва, - број на кривични дела по законска инкриминација во кое се јавува дете жртва, (Глава четиринаесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТОТ И ТЕЛОТО, Глава деветнаесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛОВАТА СЛОБОДА И ПОЛОВИОТ МОРАЛ, Глава дваесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ БРАКОТ, СЕМЕЈСТВОТО И МЛАДИНАТА) и др. - број на осудени лица за кривични дела во кој дете е жртва при семејно насилство, - својство на осудениот со детето жртва на кривично дело, - процент на кривичните дела во кои се јавува дете жртва според законската инкриминација и вкупното

	учество во криминалитетот, - можност за споредба со осуденичката популација во постапките за другите видови на кривични дела, односно процентот на фрекфенција на појавата спрема вкупниот криминалитет, - споредба на податоците за бројот на осудени лица сторители на кривични дела во кое дете е жртва со други држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата за правата на детето, - Стандардни минимални правила на ОН за алтернативните мерки на институционалниот третман, - Токиски правила, - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година, - Декларација за основните принципи за употребата на програмите на ресторативна правда во кривичната материја, 2002, - Развој и имплементација на мерките на медијација и ресторативната правда во кривичната правда, Резолуција 1999/26, 28.07.1999 година - Совет на Европа, Комитет на Министри, Препорака бр. R (99) 19 на Комитетот на министри до државите членки во врска со медијацијата во кривичните предмети
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата, - Закон за кривична постапка.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на осудени лица за кривични дела во кое дете е жртва, Минималната информација која е потребна за мерење на овој индикатор претставува вкупниот број на осудени лица сторители на кривични дела во кои дете е жртва во период од 12 месеци..
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се:судовите во РМ, а како извор на информации ќе се користи базата на податоци од АКМИС-от систем.
Расчленети податоци	Пол, возраст, видови на кривични дела - законска инкриминација за секое кривично дело, во кое дете е жртва./ по членови на кривични дела . Вкупен број на осудени лица, својство на осуденото лице

Индикатор 3: Изречени кривични санкции за осудени лица за кривични дела во кои дете е жртва	
Дефиниција	Покрај остварување на правдата, цел на казнувањето е: 1) спречување на сторителот да врши кривични дела и негово превоспитување и 2) воспитно да се влијае врз другите да не вршат кривични дела.(чл.32 од КЗ) За дејствие, кое со закон е предвидено како кривично дело илим прекршок, сторено од деца соодветно се применуваат одредбите од Кривичниот законик.(чл.33 од ЗПД).
Броител/именител	Вкупен број на осудени лица против кои е изречена кривична санкција за кривично дело во кое дете е жртва, спрема сите деца во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот по вид на изречени кривични санкции спрема осудени лица за кривични дела во кои дете е жртва.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - процентот на видот на изречените кривични санкции на осудените лица, спрема видот на кривичното дело во кое дете е жртва. - споредба на бројот на изречените кривични санкции и нивниот вид и фрекфенција спрема кои е поднесено обвинение, - можна споредба со подтаоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата за правата на детето, - Препорака CM/REC (2008) 11 на Комитетот на Министри до државите членки за Европските правила за малолетни престапници субјекти на казнени санкции или мерки (Recommendation CM/Rec(2008)11 of the Committee of Ministers to member states on the European Rules for juvenile offenders subject to sanctions or measures - Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекинишки правила - Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила) - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25

	април 2007 година.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата, - Кривичерн закон, - Закон за кривичпна постапка.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број и видот на кривичните санкции по кривични дела изречени на осудените лица за кривични дела во кои дете е жртва на кривично дело.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се:судовите во РМ, а како извор на информации ќе се користи базата на податоци од АКМИС-от систем.
Расчленети податоци	Пол, возраст, вид на кривична санкција, кривични санкци по видови на кривични дела

Индикатор 4: Примена на посебни мерки на процесна заштита на деца жртви	
Дефиниција	Како посебни мерки на процесната заштита при давањето исказ, судот може да определи: - користење на екрани за заштита на жртвата и сведокот од погледот на обвинетиот, - прикривање на идентитетот или на изгледот, - давање исказ преку видеоконференција, - отстранување на тогите и капите, - исклучување на јавноста, - видео и аудио запис на исказот кој ќе се користи како доказ, - видео и аудио запис од распитот кој ќе се користи како доказ, - земање исказ преку посредство на стручно лице, - употреба на посебни технички средства за комуникација, - заштита на приватноста на детето и на неговото семејство.(чл.147 од ЗПД)
Броител/именител	Вкупен број на деца жртви спрема кои се применети посебни мерки на процесна заштита спрема вкупниот број на деца жртви во судска постапка во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот на децата и примената на посебните мерки на процесна заштита на децата жртви спрема вкупниот број на судски постапки во кој се јавуваат деца жртви.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - процентот на децата жртви спрема кои се применети посебните мерки на процесна заштита, - процент на примената на процесните мерки на заштита на децата жртви по вид на применета посебна мерка, спрема вкупниот број на применети посебни мерки и спрема вкуниот број на постапки во кој се јавуват деца жртви, - можна споредба со другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето, - Европска конвенција на Советот на Европа за остварување на детските права, - Препорака Рец(2006)8 на Советот на Европа за попмош на жртвите на криминал, - ПрепоракаРец(2003)20 во врска со новите начини на постапување со малолетничката деликвенција и

	улогата на малолетничката правда, - Заштита на сведоците и жртвите-ЕКО SOS упатства-Резолуција 2004/27 - Упатства на Обединетите Нации за спречување на малолетничка делинквенција (Ријадски упатства) - Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила) - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата, - Закон за кривична постапка.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви на кривично дело спрема кој е определена посебна мерка на процесната заштита на деца жртви и број на определени посебни мерки по видови.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се:судовите во РМ, а како извор на информации ќе се користи базата на податоци од АКМИС-от систем.
Расчленети податоци	Пол, возраст, определена посебна мерка на процесна заштита.

Индикатор 5: Испитување на дете жртва на насилство или кривично дело	
Дефиниција	Детето жртва имаа право на посебни мерки на процесна заштита при давањето исказ и испитувањето во сите фази на постапката. Судот мора да определи посебна мерка на процесна заштита во случаите од ставот (1) на овој член, и тоа: - кога детето жртва има потреба од посебна грижа и заштита или - кога детето е жртва на трговија со луѓе, насилство или сексуална злоупотреба, како и на кривични дела против човечноста и меѓународното право или други тешки дела сторени спрема деца за кои со закон е утврдена казна затвор над четири години. Во случаите од ставот (2) на овој член судот определува поединечно или заедно со друга посебна мерка на заштита да се регистрира исказот на детето со видео и тонски запис, кој ќе се користи како доказ во натамошната постапка. Во исклучителни случаи, ако се појават нови околности, судот може повторно да го испита детето жртва најмногу уште еднаш преку користење на технички средства за комуникација.(чл.146 од ЗПД). Посебни права на ранливи категории жртви (1) Жртвите имаат право на посебни мерки на про- цесна заштита при давањето исказ и испитувањето во сите фази на постапката, ако: 1) во времето на давањето на исказот се на возраст под 18 години; 2) со давањето исказ или одговор на определено прашање би се изложиле себе си или блиско лице на сериозна опасност по животот, здравјето или физички- от интегритет (загрозени жртви) и 3) заради возраста, природата и последиците на кривичното дело, физичкиот или психичкиот инвали- дитет или друга од значење здравствена состојба, оп- штественото и културното минато, семејните околно- сти, религиозните уверувања и етничката припадност на жртвата, однесувањето на обвинетиот, членовите на семејството или пријателите на обвинетиот кон жртва- та би имало штетни последици по нивното психичко или физичко здравје или негативно ќе влијае врз квали- тетот на дадениот исказ (посебно чувствителни жртви). (2) Посебните мерки на процесна заштита ги опре- делува судот по предлог на јавниот

	обвинител или на жртвата или по сопствена оцена кога е потребно да се заштитат загрозените и посебно чувствителните жртви. (3) При одлучувањето за определување на посебните мерки за процесна заштита од ставот (2) на овој член судот мора да ја земе предвид волјата на жртвата. (4) Судот мора да определи посебна мерка на процесна заштита во случаите од ставот (1) точка 1 на овој член, и тоа: 1) кога детето жртва има потреба од посебна грижа и заштита или 2) кога детето е жртва на трговија со луѓе, насилство или сексуална злоупотреба. (5) Во случаите од ставот (4) на овој член судот мора да определи поединечно или заедно со друга посебна мерка на заштита, видео и тонски запис на исказот и испитувањето на детето за да се користи како доказ во постапката. Во исклучителни случаи, заради нови околности на случајот, судот може да нареди повторно испитување на детето жртва најмногу уште еднаш преку користење на технички средства за комуникација.(чл.54од ЗКП).
Броител/именител	Вкупен број на деца жртви на кривично дело повторно испитани од страна на судот, а кои претходно во постапката биле испитани во период од 12 мецеци
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот на деца жртви кои се повторно испитани од страна на судот.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - процентот на децата жртви кои се повторно испитани од страна на судот, - процент на деца жртви кои повеќе оддва пати се испитани во текот на постапката, спрема вкупниот број на испитани деца жртви на кривични дела, - можна споредба со другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенција за правата на детето, - Европска конвенција на Советот на Европа за остварување на детските права, - Препорака Рец(2006)8 на Советот на Европа за попмош на жртвите на криминал, - ПрепоракаРец(2003)20 во врска со новите начини на постапување со малолетничката деликвенција и улогата на малолетничката правда, - Заштита на сведоците и жртвите-ЕКО SOS упатства-Резолуција 2004/27 - Упатства на Обединетите Нации за спречување на малолетничка делинквенција (Ријадски упатства) - Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда

	(Пекиншки правила) - Водич за постапка кон децата во системот на кривична правда препорачан во Резолуција број 1997/30 од 21 Јули 1997 година на Економскиот и Социјален Совет, - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата, - Закон за кривична постапка.
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца жртви на кривично дело и бројот на испитувањето..
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се:судовите во РМ.
Расчленети податоци	Пол, возраст, кривични дела.

Индикатор 6: Примена на правото на обештетување на дете жртва	
Дефиниција	Врз основа на чл.151 ст.1 од ЗПД, заради обесштетување на дете кое е жртва или е оштетено со дејствие кое со закон е предвидено како кривично дело на насилство и на други акти на индивидуално или групно насилство, се издвојуваат средства во рамките на буџетот на Министерството за правда. Согласно чл.152 ст.1 од, детето за кое со правосилна судска одлука е утврдено дека е жртва, односно оштетено со дејствие што со закон е предвидено како кривично дело или прекршок со елементи на насилство и на кое му е признато имотноправно побаруање, може да поднесе барање за обесштетување од средствата од членот 151 став (1) од овој закон до надлежниот суд, кога поради фактички или правни пречки имотнотоправно побарување не може да се изврши од имотот на сторителот на кривичното дело или другиот акт на насилство и кога од правосилноста на одлуката за имотноправното побарување изминале повеќе од шест месеци.
Броител/именител	Вкупен број на деца-жртви кои оствариле право на обештетување спрема бројот на децата кои поднеле барање за обесштетување до надлежниот суд од средствата од членот 151 став (1) од ЗПД, во период од 12 месеци .
Што се мери	Со овој индикатор се мери процентот на деца кои поднеле барање за обесштетување од средствата од членот 151 став (1) од ЗПД надлежниот суд.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - процентот на деца кои поднеле барање за обесштетување од средствата од членот 151 став (1) од ЗПД надлежниот суд, - споредба на бројот на децата спрема кои се исплатени средства за обештетување, - можна споредба со подтаоците од другите држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата за правата на детето, - Совет на Европа, Препорака Rec (2006) 8 Комитетот на министри до земјите членки за помош на жртвите на криминал (COUNCIL OF EUROPE COMMITTEE OF MINISTERS Recommendation Rec.(2006)8 of the Committee of Ministers to member states on assistance to crime victims), - Рамковна Одлука на Советот од 15 Март 2001 година

	во врска со положбата на жртвите во кривичната постапка (2001/220/JHA) COUNCIL FRAMEWORK DECISION of 15 March 2001 on the standingof victims in criminal proceedings (2001/220/JHA), - Анекс на Стандардни минимални правила на Обединетите нации за спроведување на малолетничка правда (Пекиншки правила), - Општ коментар број 10 на обединетите нации: права на децата во малолетничка правда (он, crc/c/gc/10, 25 април 2007 година.
Применливи национални стандарди	Закон за правда за децата : чл.151 и чл.152
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број на деца спрема кои е извршена исплата на решението за обештетување.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор во Македонија се: Основните судови во РМ.
Расчленети податоци	Пол, Вкупен број на деца за кои е донесено правосилно решение за обештетување, Вкупен број на деца за кои е донесено правосилно решение со кое се одбива барањето за обештетување.

Индикатор бр. 7: Број на поднесени предлози до судот за изрекување на привремена мерка за заштита на дете од семејно насилство согласно ЗПСЗСН	
Дефиниција	Дете е жртва кога трпи директно насилство, кога е присутно на насилни односи помеѓу членовите на неговото семејство или кога живее во средина во која има насилни односи. Кон дете сторител на семејно насилство не се применуваат привремените мерки за заштита од овој закон, а се применуваат одредбите од Законот за правда на децата и одредбите од Закон за семејството кои се однесуваат на уредување на односите на родителите и децата, надзор над вршењето на родителското право и старателството. *(Закон за превенција, спречување и заштита од семејно насилство,чл.10);* Заради запирање на насилството, отстранување на последиците од извршеното насилство и преземање на ефикасни мерки кон сторителот на насилството, заради елиминирање на причините за вршење на натамошно семејно насилството, на сторителот на семејното насилство може да му се изречат следниве привремени мерки за заштита: 1) забрана да се заканува дека ќе стори семејно насилство; 2) забрана да малтретира, вознемирува, телефонира, контактира или на друг начин комуницира со член на семејството, директно или индиректно; 3) забрана да се приближува на растојание помало од 100 метри до живеалиштето, училиштето, работното место или определено место кое редовно го посетува друг член на семејството; 4) отстранување од домот без оглед на сопственоста, 5) забрана да поседува огнено или друго оружје или истото да му биде одземено; Службен весник на РМ, бр. 138 од 17.09.2014 година 12 од 18 6) задолжително да ги врати предметите кои се потребни за задоволување на секојдневните потреби на семејството; 7) задолжително законско издржување на семејството; 8) задолжително да посетува соодветно советувалиште; 9) задолжително лекување на сторителот, доколку злоупотребува, алкохол, дрога и други психотропни супстанции или има психичко заболување; 10) задолжително да ги надомести медицинските и другите трошоци настанати од семејното насилство и 11) изрекување

	на која било друга мерка која судот ќе ја смета за неопходна за да се обезбеди сигурност и добросостојба на другите членови на семејството.(чл.35 од ЗПСЗСН)
Броител/именител	Број на поднесени предлози до судот за изрекување на привремена мерка за заштита на дете жртва од семејно насилство согласно ЗПСЗСН, евидентирани во уписник за евидентирање на предмети од ЗПСЗСН во судот во период од 12 месеци.
Што се мери	Со овој индикатор се мери бројот на евидентираните предлози за поведување на постапка со деца жртви на семејно насилство.
Зошто е корисно да се мери	Оваа информација претставува корисен индикатор за мерење на: - број и процент на деца жртви на семејно насилство според ЗПСЗСН во однос на 100.000 детска популација во РМ, - број на поднесени предлози, - вкупен број и вид на изречена мерка на заштита спрема сторителот на семејното насилство и неговото својство - компарирање со бројот на кривичните предмети за поведени постапки за семејно насилство, - можност за споредба со други држави.
Применливи меѓународни стандарди	- Конвенцијата за правата на детето, - Препораки на Ад Хок-Комитетот за спречување и борба против насилството врз жената и домашното насилство (CAHVIO); - Конвенција на Советот на Европа за спречување и борба со насилството врз жената и домашното насилство; - Препорака 1905 (2010) на Парламентарното собрание на Советот на Европа за неоп- ходноста за заштита на децата кои се сведоци на насилство во семејството; - Препорака бр. R (90) 2 на Комитетот на министри на Советот на Европа за социјални- те мерки во врска со насилството во семејството; - Заштита на сведоците и жртвите - eko sos упатства – резолуција 2004/27 - упатства за правосудните прашања кои вклучуваат деца жртви и сведоци на кривични дела.
Применливи национални стандарди	- Закон за правда за децата; - Законот за превенција, спречување и заштита од семејно насилство; - Закон за семејство;

	- Закон за социјална заштита;
Како да се мери	За овој индикатор потребни се информации за број предмети оформени во судот по поднесен предлог за изрекување на привремена мерка на заштита во период на една година. При понатамошна обработка на податоците за мерење на овој индикатор потребно да се добие процент на деца жртви на семејно насилство на популација од 100.000 деца.
Извори на информации	Извори на информации за овој индикатор се:судовите во РМ, а како извор на информации ќе се користи базата на податоци од АКМИС-от систем.
Расчленети податоци	Пол, возраст, дете директна жртва на семејно насилство (трпи директно насилство) , индиректна жртва на семејно насилство, вид на изречена привремена мерка на заштита, траење на мерката.

Основен суд______________________

Индикатор 1:	**Деца жртви на кривични дела**		
Вкупен број на деца жртви на кривични дела идентификувани од страна на судот во период од 12 месеци .			
Вид на кривично дело:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к уп н о:**
Кривични дела против животот и телото			
Кривични дела против половата слобода и половиот морал			
Кривични дела против бракот, семејството и младината			
Насилство			
Кривични дела на семејно насилство			
Други кривични дела			
В к у п н о:			
Возраст на детето жртва:	**Женски пол**	**Машки пол**	**В к у п н о:**
од 0 до 5 год.			
од 6 – 10 год.			
од 11-14 год.			
од 15-16 год.			
од 17- 18 год.			
В к у п н о:			

Индикатор 2:	**Осудени лица сторители на кривични дела, во кое дете е жртва ивидови на законска инкриминација на кривичните дела**		
Вкупен број на осудени лица сторители на кривични дела во кое е дете жртва во период од 12 месеци .			
Машки пол			
Женски пол			
В к у п н о :			
Пол на детето	Женски пол	Машки пол	
Возраст на детето			
Од 7 до 10 години			
Од 11 до 14 години			
Од 15 до 16 години			
Од 17 до 18 години			
Вкупно:			
Вид на кривични дела по глави и дела	**Пол на сторителот**		**Вкупно:**
	Женски пол	**Машки пол**	
Глава четиринаесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТОТ И ТЕЛОТО			
Глава деветнаесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛОВАТА СЛОБОДА И ПОЛОВИОТ МОРАЛ,			
Глава дваесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ БРАКОТ, СЕМЕЈСТВОТО И МЛАДИНАТА)			
Други кривични дела			
Број на осудени лица за кривични дела на семејно насилство во кој дете е жртва			
Својство на осуденото лице			
Татко			
Мајка			
Брат			
Сестра			
Друго лице			
Вкупно:			

Индикатор 3:	**Изречени кривични санкции за осудени лица за кривични дела во кој дете е жртва**

Вкупен број на осудени лица за кривични дела во кој дете е жртва во период од 12 месеци .	
Машки пол	
Женски пол	

	Пол на сторителот		Вкупно:
	Машки пол	**Женски пол**	
Изречени кривични санкции по вид на кривични дела по глави и дела			
Глава четиринаесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТОТ И ТЕЛОТО			
Глава деветнаесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛОВАТА СЛОБОДА И ПОЛОВИОТ МОРАЛ,			
Глава дваесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ БРАКОТ, СЕМЕЈСТВОТО И МЛАДИНАТА)			
Други кривични дела			
В к у п н о :			

Вид на изречени кривични санкции по вид на кривични дела по глави и дела	Алтернативни мерка	Парична казна	Затвор							
			до 6 месеци	до 1 година	до 3 години	до 5 години	до 10 години	до 15 години	над 15 години	доживотен затвор
Глава четиринаесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТОТ И ТЕЛОТО										
Глава деветнаесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛОВАТА СЛОБОДА И ПОЛОВИОТ МОРАЛ,										
Глава дваесетта КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ БРАКОТ, СЕМЕЈСТВОТО И МЛАДИНАТА)										
Други кривични дела										

Индикатор 4:	**Примена на посебни мерки на процесна заштита на деца жртви**
Вкупен број на деца и на применети посебни мерки на процесна заштита на деца жртви во судска постапка во период од 12 месеци.	
Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	
Вид и фрекфенција на појавата на применета посебна мерка на процесна на заштита / да се набројат мерките на посебна процесна заштита/	
Вкупен број на применети мерки на процесна заштита	
Вкупен број на деца жртви спрема кои се применети посебните мерки на заштита	
Посебни мерки на процесната заштита при давањето исказ	
Користење на екрани за заштита на жртвата и сведокот од погледот на обвинетиот,	
Прикривање на идентитетот или на изгледот,	
Давање исказ преку видеоконференција,	
Отстранување на тогите и капите	
Исклучување на јавноста,	
Видео и аудио запис на исказот кој ќе се користи како доказ,	
Земање исказ преку посредство на стручно лице,	
Употреба на посебни технички средства за комуникација,	
Заштита на приватноста на детето и на неговото семејство	

<table>
<tr><td>Индикатор 5:</td><td colspan="3">Испитување на дете жртва на насилство или кривично дело</td></tr>
<tr><td colspan="4">Вкупен број на деца жртви на кривично дело повторно испитани од страна на судот, а кои претходно во постапката биле испитани во период од 12 мецеци</td></tr>
<tr><td colspan="2">Пол</td><td>Машки пол</td><td>Женски пол</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вкупен број на деца жртви кој првпат се испитани пред суд</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вкупен број на деца жртви кога од страна на судот се непосредно повторно испитани во текот на постапката / втор или трет пат/</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вкупен број на кривични дела</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">В к у п н о :</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Индикатор 6:</td><td colspan="2">Примена на правото на обештетување на дете жртва</td></tr>
<tr><td colspan="3">Вкупен број на деца-жртви кои оствариле право на обештетување од членот 151 став (1) од ЗПД во период од 12 месеци .</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Вкупен број на деца за кои е донесено правосилно решение за обештетување</td><td>Машки пол</td><td>Женски пол</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Вкупен број на деца за кои е донесено правосилно решение со кое се одбива барањето за обештетување</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>В к у п н о :</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Вкупен број на деца на кои им е исплатено обештетувањето</td></tr>
<tr><td>Пол</td><td>Машки пол</td><td>Женски пол</td></tr>
<tr><td>В к у п н о :</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

Индикатор 7:	**Број на поднесени предлози до судот за изрекување на привремена мерка за заштита на дете од семејно насилство согласно ЗПСЗСН**		
Број на поднесени предлози до судот за изрекување на привремена мерка за заштита на дете жртва од семејно насилство согласно ЗПСЗСН, евидентирани во уписник за евидентирање на предмети од ЗПСЗСН во судот во период од 12 месеци.			
Пол		Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца жртви на семејно насилство според ЗПСЗСН			
Вкупен број и вид на изречена мерка на заштита спрема сторителот на семејното насилство /да се наведат сите привремени мерки/			
Својство на сторителот		Татко/мајка	Брат/сестра
В к у п н о :			